

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, BIRŽELIS – JUNE 24, 2014 • Vol. CV Nr. 73 Kaina 1 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 06-23-2014

Aktorius Tomas Vaisieta

Atstatytas sovietų sunaikintas paminklas

Vaivos Radikaitės nuotr.

Atidengtas paminklas 1941 m. birželio sukilėliams

Rokiškis (ELTA) – Sekmadienį Obeliuose, Rokiškio rajone, atidengtas paminklas 1941 m. birželio sukilėliams ir sovietinio teroro aukoms atminti.

Vidurinė Obelių šv. Onos bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios. Giedėjo Lietuvos kariuomenės Vilniaus įgulos karininkų ramovės vyrų choras „Aidas“.

Po jų miestelio kapinėse, dalyvaujant Krašto apsaugos savanorių pajėgų bigbendui, Lietuvos kariuomenės Garbės sargybos kuopai atidengtas paminklas.

Vėliau Obelių laisvės kovų ir istorijos muziejaus kieme buvo surengtas Krašto apsaugos savanorių pajėgų bigbendo, vyrų choro „Aidas“ ir Rokiškio kultūros centro folkloro ansamblio koncertas. Poeziją skaitė aktorius Tomas Vaisieta. Taip pat atidaryta Rimvydo Pupelio fotografijų paroda, pristatytas leidinys, kuriame išspausdinti straipsniai, nuotraukos ir dokumentai apie Birželio sukilimą, paminklo istoriją ir jo atstatymo rūpesčius.

Monumentas Obelių kapinėse, prie žuvusių Birželio sukilimo dalyvių kapų, vietos gyventojų lėšomis buvo pastatytas 1942 metais. Antrosios sovietinės okupacijos metais pa-

minklas buvo nugriautas. Nuo Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo obeliečiai puoselėjo viltį atstatyti memorialą. Rokiškio rajono taryba 2010 m. priėmė sprendimą atstatyti paminklą. 2013 m. gruodį iš 30 rėmėjų ir daugiau kaip 300 aukotojų lėšų Birželio sukilimo dalyvių paminklą atstatė bendrovė „Žybartuva“.

Paminklo atidengimo iškilmų dalyviai

ŠIAME NUMERYJE:

San Francisco LB turi naują pirmininką – 4 psl.

Marijonų pėdsakai Marijampolėje – 6 psl.

Svarbūs klausimai – nauji ir tie patys

Praėjusią savaitę Vilniuje keturias dienas vyko Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) komisijos posėdžiai. Keletas nuomonių ir įspūdių sesijai pasibaigus.

Buvo įdomi sesija

Komisijos kopirmininkė **Ona Valiukevičiūtė:**

Temos buvo labai įvairios ir vyko karštos diskusijos. Seimo ir PLB komisijos darbotvarkėje tradiciškai temas siūlo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovai. Be abejo, bendru sutarimu siūlo ir Seimo nariai – komisijos atstovai. Šį kartą buvo svarstomos štai tokios temos: dėl žemės ūkio paskirties žemės išsigijimo užsieniečiams; dėl birželio 29-osios referendumo; dėl alkoholio vartojimo Lietuvoje ir už jos ribų; kaip ir ankstesnėse se-

Keturias dienas posėdžiavo LR Seimo ir PLB komisija.

V. Zaikausko nuotr.

sijose vėl svarstyta LR pilietybės problematika; dėl LR išpareigojimų NATO ir kitos aktualijos.

Komisijos kopirmininkas **Jonas Prunskis:**

Reikia pripažinti, kad dirbome įtemptai, diskusijos visuomet būna karštos, tačiau dirbam kartu ir dirba-

me Lietuvos labui. Priėmėme dvi rezoliucijas. Viena jų – dėl alkoholio vartojimo. Lietuvių alkoholio vartojimas ir Lietuvoje, ir pasaulyje yra didelė problema, todėl mūsų rezoliucijoje sakoma: „...Pasaulio sveikatos organizacijos 2013 metų duomenimis, Lietuva pagal alkoholio kiekį tenkantį vienam gyventojui, užima trečią vietą pasaulyje.“

– 10 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis nuolatinis, patikimas, mus rišantis.

Lengva moteris padaro vyrui gyvenimą sunkų – W. Shakespeare

Ar JAV – iš tiesų „pažadėtoji žemė”

RŪTA ANDRIUŠKEVIČIŪTĖ

Rūta Andriuškevičiūtė – studentė iš Lietuvos, kurios straipsnius skaitysime „Draugo” puslapiuose šią vasarą. Ji yra Lietuvos Vytauto Didžiojo universiteto viešosios komunikacijos specialybės bakalauro studijų ketvirtakursė. Rūta atliks žurnalistikos praktiką „Draugo” laikraštyje ir debituoja su vedamuoju straipsniu, kuriame dalijasi savo pirmaisiais įspūdžiais apie Ameriką.

Rūta yra kilusi iš Džukijos sostinės Alytaus. Šią vasarą ji leidžia Philadelphiaje. Studentė ketina aktyviai lankytis vietiniuose bendruomenių renginiuose ir apie juos papasakoti skaitytojams, o Pensilvanijos lietuviams bus pakankamai progų susipažinti su ja artimiau.

Žurnalistikoje ji dar naujokė, yra rašiusi universiteto politikos mokslų ir diplomatijos fakulteto naujienlaiškiui. Kaip pati Rūta sako, jos pagrindiniai praktikos tikslai yra iš arčiau susipažinti su žurnalisto darbu, pamatyti, kaip viskas vyksta iš tikrųjų, ir, žinoma, įgyti naujų bei naudingų žinių ir patirties.

Jungtinės Amerikos Valstijos – skamba išdidžiai, kviečia svajonių išsipildymu, rodos, jau jauti geresnio gyvenimo skonį vien išgirdęs šiuos tris žodžius. Tačiau ar JAV iš tiesų yra toji „pažadėtoji žemė”, kurioje kiekvienas gali rasti laimę ir įgyvendinti savo „amerikietišką svajonę” (angl. American dream), net jei nėra tikras amerikietis?

Vos atvykus į Valstijas pasitinka didžiulės eilės, judančios vėžlio žingsniu pasų kontrolės punktų link. Iš pirmo žvilgsnio viskas atrodo kiek chaotiška ir neaišku, nėra nuorodų, nukreipiančių į „teisingą eilę”. Turistai, verslininkai, studentai, būsiami nelegalai bei kitokie plauko žmogeliai iš viso pasaulio lėtai juda, rodos, niekad nesibaigiančia vorele.

Praėjus ne pačias maloniausias „procedūras”, verčiančias pasijusti tarsi nusikaltėliu, esi priverstas laukti dar vienoje eilėje su bagažu ir tik tuomet pagaliau gali skubėti pro duris ir įkvėpti amerikietiško oro. Deja, oras nėra stebuklingas ir jame nesklando pasakiškos blizgančios dulkelės. Būkime atviri – Lietuvoje oras kvėpia ir jo norisi įkvėpti pilnus plaučius, o čia gi turi stengtis neapsvaigti nuo išmetamųjų dujų kvapo. Neslėpsiu, pirmi išpūdžiai, vėl pajutus po kojomis žemę po daugiau nei aštuonių valandų skrydžio, nebuvo patys maloniausi, juolab, atvykus į išsvajotąją Ameriką.

Nenoriu iškart pasirodyti skeptikė, todėl skubu aptarti ir teigiamus išpūdžius, kurių, žinoma, netrūksta. Pirmiausia išpūdį palieka gal kiek banaloki dalykai, tačiau jų nepastebėti, lyginant su gimtąja Lietuva, tiesiog neįmanoma, t. y. tik JAV būdingi automobiliai, kurių Lietuvoje neišvysi, taip pat kelių infrastruktūra bei, žinoma, dangoraiziai. Negaliu nepaminti pedantiškų užmiesčio namų, tarsi iš serialo „Nusivylusios namų šeimininkės” („Desperate Housewives”) su išpuoselėtomis vejomis bei galiniais kiais. Idiliškas Amerikos užmiesčio gyvenimas man asmeniškai siejasi su minėtąja amerikietiška svajone. Rodos, nieko negali būti geriau...

Tačiau čia pat slypi ir kita medalio pusė. Susimąščiusi suprantu, kad visas šis gražus amerikietiškas paveikslėlis tėra tarsi kortų namelis. Juk didžioji dauguma tų išpuoselėtų mini-pilių ir superautomobilių, liaudiškai tarant, „kabo ant paskolų”. Taip, šiais laikais nedaugeliui pavyksta apsieiti be paskolos, tačiau nuolatinis išsipareigojimas bankui tikrai neleidžia jaustis tvirtai ir užtikrintai dėl savo ateities. Idiliško gyvenimo paveikslą mano galvoje sujaukė ir viešnage bei galimybė pabendrauti su užmiesčio gyventojais. Rodos, šioje šalyje siaučia tuštybės virusas, kurio simptomai pasireiškia daiktų pertekliumi namuose, besaikiu vartojimu bei ne-

sugebėjimu pasirūpinti ne tik savo namų švara, bet ir augintiniais, kurie tėra tik priedas prie gražaus namo. Žvelgiant į žmones taip pat sunku pasakyti, ar jų šypsenos ir mandagumas yra nuoširdūs, ar tik dar viena iš spektaklio dalių. Lietuvoje, tuo tarpu, žmonės labiau paniure, ne tokie mandagūs, tačiau kuomet jie šypsosi, labiau tikėtina, kad jų šypsena yra tikra bei nuoširdi.

Kitas įdomus dalykas, kuris mane gerokai nustebino – lietuviai gyvenantys JAV. Čionykščiai lietuvaiciai nuo gyvenančių tėvynėje skiriasi kur kas labiau nei galėjau įsivaizduoti. Jie žymiai labiau ištraukę į bendruomeninę veiklą, savo vaikų gyvenimus bei gerokai labiau vertina gimtąją Lietuvą nei joje gyvenantys tautiečiai. Jie taip pat stengiasi puoselėti lietuvių ir meilę Lietuvai bei skiepyti ją savo atžaloms. Žinoma, tai iš dalies lemia atstumas ir tėvynės ilgesys, tačiau be galo malonu matyti, kaip yra stengiamasi palaikyti ryšius su gimtąja šalimi. Kita vertus, sunku pasakyti, ar čia gyvenantys tautiečiai yra tikrai laimingi ir ar svajonių išsipildymo šalis jiems yra tapusi tikraisiais namais, o ne tik laikina gyvenimo stotele.

Jungtinės Amerikos Valstijos pirmosiomis mano viešnagės savaitėmis nenustoja stebinti kontrastais ir vis labiau skatina apmąstyti tikrąsias gyvenimo vertybes. Kas iš tiesų yra „pažadėtoji žemė” kiekvienam iš mūsų, ko reikia įgyvendinti asmeniškai amerikietiškoje svajonei ir kaip suvokti, kad ji jau įgyvendinta, kaip tai pamatuoti? Vieniems reikia pompastikos ir butaforijų, sukurančių tik gražią išorę, kitiems – kažko tikro ir mielo, primenančio apie gimtąsias šaknis, tretiems – nepriklausomybės. Kiekvienas iš mūsų pasaulį mato vis kitaip, o aš šiuo metu lyg kempinė sugeriu naujas patirtis ir išpūdžius, kuriuos peržvelgusi savo mintyse iš naujo kuriu suvokimą apie gyvenimą.

Jubiliejinė Dainų šventė kvies išreikšti šilčiausius jausmus Tėvynei

Jau trečiadienį, birželio 25 d. Kaune, kuriame prieš 90 metų įvyko pirmoji Lietuvos dainų šventė, tuomet vadinta Dainų diena, prasišėdės jubiliejiniai renginiai.

Anot Kauno jubiliejinės šventės globėjo miesto mero Andriaus Kupčinsko, prieš 90 metų Kaune pirmą kartą surengus Dainų dieną, uždainavo visa Lietuva. O šiandien ši šventė – tarptautinio pripažinimo sulaukęs lietuvių puoselėjantis ir ugdantis renginys vėl kviečia dainomis ir šokiais išreikšti šilčiausius jausmus Tėvynei. Tai – svarbiausias Lietuvos kultūros įvykis, išaukštinantis žmogaus kūrybinę saviraišką, tautinės kultūros gyvybingumą.

Apie pačią šventę plačiau kalbėta pirmadienį Kauno miesto savivaldybėje surengtoje spaudos konferencijoje. Pasak savivaldybės administracijos Kultūros ir turizmo plėtros skyriaus vedėjo Albino Vilčinsko, įžanga į šventę taps trečiadienį prasidėsiantys ir 3 dienas vyksiantys koncertai Miesto

sode. Taip bus primenama graži dainos tradicija ir kviečiama į jubiliejinę Dainų šventę, kuri, beje, Kaune, priešingai nei sostinėje, žiūrovams bus nemokama.

Dainų šventės 90-mečio minėjimo renginių programoje – chorų dirigentų atminimo pagerbimas, penktadienį padedant gėlių Petrašiūnų kapinėse, taip pat Dainų dienos jubiliejaus paminėjimas Žaliakalnyje, Parodų aikštėje (dabar P. Vileišio aikštė), ten, kur 1924-aisiais gimė šventės tradicija. Visi dainavę bei dabar dainuojantys bus prisiminti ir per šv. Mišias Kauno arkikatedroje bazilikoje. O Kauno rotušėje įvyks jubiliejinės Dainų šventės chorvedžių pagerbimo vakaras.

Istorinę 1924-ųjų Dainų dieną primindamas šiemetinės šventės vyriausiasis meno vadovas prof. Petras Bingelis sakė, kad prieš 90 metų šventėje dainininkų taip pat būta maždaug 3 tūkstančiai (iš 86 chorų). O dainų klausytojų – apie 50 tūkstančių.

„Siekiant suorganizuoti gerą šven-

tę, svarbiausi yra trys komponentai: geri atlikėjai, geras repertuaras ir dar geresnis režisierius. Manau, visa tai mes jau turime. Mūsų šventėje taip pat skambės 7 kūriniai iš pirmosios, 1924 metais surengtos, Dainų dienos, o juos atliks geriausi Lietuvos chorai ir kolektyvai.

Kai ne taip seniai Estija minėjo savų dainų švenčių 100 metų sukaktį, tai jubiliejinėje estų šventėje be pertraukos dainuota net 11 valandų”, – užsiminė profesorius.

O jo viltį, kad kažkas panašaus galėtų įvykti ir Kaune („iki aušros dainuos visa Lietuva”) spaudos konferencijoje „išdavė” Dainų dienos jubiliejinio renginio režisierius E. Stancikas. Dar pridūręs, kad prof. P. Bingelis pirmąją šventės kūrinį diriguos 1924-

ųjų Dainų dienos rengėjo, dirigento, kompozitoriaus Juozo Naujalio batuta. Kažkada šią dirigento lazdelę gavęs dovanų, P. Bingelis ją išsaugojo iki 90-ojo Dainų šventės gimtadienio, saugos ir toliau.

ELTA

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo” prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba. Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr. redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

redakcija@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Ar žiūrėjote per „Lietuvos ryto“ televiziją transliuotą Rūtos Janutienės laidą „Nuoga tiesa“, kurioje ginčytasi, naudingi ar žalingi skiepai?

Ironiška, bet tokių laidų pavadinimuose neturėtų būti žodžio „tiesa“. Daug triukšmo, emocijų, o laidai pasibaigus lieka bejėgiškumo ir beviltiško jausmas. Į svarbiausią klausimą, verta ar neverta skiepyti mažiūlius, – juk itinamai neatsakytą.

Sveikatos apsaugos ministras Vytenis Andriukaitis pateikia argumentus, patvirtinančius skiepų naudą, jo oponentai kalba apie vaistininę finansinę interesus ir skiepų žalą. Ir vieni, ir kiti savo poziciją grindžia tarsi konkrečiais, nepaneigiamais faktais, tarsi logiškai samprotuoja, lygina, pagalbon pasitelkia senelių, tėvų patirtį...

Ir vis tik kaip atpažinti būtent tą, kuris pasakė daugiausiai tiesos? Beje, nesuklysti – privalu. Nuo mūsų pasirinkimo priklauso mūsų atžalų atsparumas mirtį nešančioms ligoms. Tačiau net specialiai, kryptingai gilindamiesi į šią temą mes geriausiu atveju galime elgtis tarsi kazino lošėjas, akiai spėdamas laimingąjį skaičių besisukančioje ruletėje. Tokia perspektyva mūsų neturėtų džiuginti. Nė vienas iš mūsų nenorėtų tapti panašus į lošėją, priklausomą nuo atsitiktinumų. Bet gyvenimas tiesą dažnai verčia rinktis tik apgraibomis.

Štai Baltijos valstybės galų gale nutarė tramdyti Rusijos propagandą. Skeptiškai nusiteikęs lietuvis pasakytų – seniausiai derėjo imtis šio darbo. Bet vadovaukimes taisykle „geriau vėliau, negu niekad“. Tūkstančius Lietuvos, Latvijos ir Estijos rusakalbių, jei jie – mūsų, derėtų kruopščiai saugoti nuo įžūlas Kremliaus melo. Taip pat nuo rusiškos dezinformacijos ir propagandos kai kada vertėtų saugoti ir lietuvius, latvius, estus, ypač pamėgusius nuotykinis filmus apie šauniai kariaujančius rusų seržantus, saugumiečius, diversantus. O tais atvejais, kai neįmanoma atsiverti „kinų siena“ nuo Vladimiro Putino sukurtos melo industrijos, turėtume sugebėti patraukliai, įdomiai, įtaigiai parodyti, kur melas, o kur – tiesa. Bet kaip tai geriausiai padaryti?

Ar Latvijos ir Lietuvos sprendimas bent laikinai uždrausti retransliuoti mums nepalankius televizijos kanalus, įskaitant ir „RTR Rossija“ ir „RTR Planeta“ – optimaliausias sprendimas? Jei kalbėčiau atvirai, šiuos televizijos kanalus dažnokai stebėdavau. Jie man buvo reikalingi tam, kad galėčiau pasisemti peno kritiniams straipsniams apie Kremlių. Žiūrėjęs šias rusiškas televizijas niekad nešovė į galvą mintis tikėti kiekvienu jų žodžiu. Bet sutinku, kad gali pasitaikyti naivuolių, kurie tiki kiekvienu rusišku viešojoje erdvėje pasirodančiu žodžiu ar vaizdu.

Džiaugiuosi, kad mums, Baltijos valstybėms, galų gale kilo mintis kurti bendrą Estijos – Latvijos – Lietuvos televizijos kanalą, kuris būtų transliuojamas rusų kalba ir taptų atsvara Rusijos propagandai. Jei Europos Sąjungos biurokratai finansškai neparemtų šio Talino, Rygos ir Vilniaus sumanymo, pasielgtų kvailai. Čia kaip tik lėšų nederėtų taupyti. Baltijos valstybėms toks televizijos kanalas gyvybiškai svarbus.

Pavyzdžiui, Estijos švietimo ministras Jevgenijus Osinovskis mano, kad šis projektas laikytinas „nacionalinės svarbos reikalu šalyje, kurioje iš 1,3 mln. gyventojų apie 28 proc. – rusakalbiai“ (naujienu agentūra „The Associated Press“).

Šią poziciją sustiprina Latvijos nacionalinės televizijos vadovas Ivaras Beltė, įsitikinęs, kad bendras Baltijos šalių kanalas būtų priimtinesnis negu trys atskiri, nes padėtų sutaupyti lėšų. Bet svarbiausia, kad tris skaitlingumu nepasižyminčias valstybes sujungtų į vieną kumštį. Skaičiuojant pragmatiškai, televizija, aprėpianti tris valstybes, gali tikėtis ir tris sykius daugiau žiūrovų už tą, kurios dėmesio centre – vienui vienos valstybės aktualijos (tinklapis balsas.lt).

Bet ar Baltijos valstybės, net ir suvienijusios savo pastangas su ES lėšomis, pajėgs sukurti televiziją, kuri taps patrauklia Estijos, Latvijos ir Lietuvos rusakalbiams bei Vladimiro Putino politikai simpatizuojantiems estams, latviams, lietuviams? Ar užteks išminties primityvius draudimus pakeisti išmintingomis diskusijomis, o primityvius patriotinius šūkius – kvapą gniaužiančiais meniniais filmais? Ar pajėgsime neišleisti Rusijos slaptųjų tarnybų užver-

Kazino lošėjo dalia

GINTARAS VISOCKAS

buotų ar nupirktų „kurmių“, kurių svarbiausias tikslas – sužlugdyti šį projektą? Juk sužlugus tokiam sumanymui nepasitikėjimas savo jėgomis tik dar labiau sustiprėtų, o oponentai dar garsiau šauktų, esą atsisipirti Kremliaus propagandai – tiesiog neįmanoma.

Nepabandę – nesužinosime. Privalome kantariai dirbti. O beplūšant šiuose baruose nederėtų pamiršti Estijos nacionalinio transliuotojo ERR vadovo Ainaro Rusaaro skeptiškų pastabų, jog „visuomenės nuomonės apklausos rodo, kad Baltijos valstybių rusakalbiai linę pirmenybę atiduoti „Pervyj Baltijskij Kanal“ (PBK).

Antrai kadencijai išrinkta Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė pasielgė ir protingai, ir išmintingai, atsisakydama pompastišką inauguracijos iškilnių. Regis, visi, net jos oponentai, privalėtų džiaugtis: bus sutaupyta lėšų. Bet svarbiausia, kad naujai kadencijai išrinkta valstybės vadovė nešvaistys laiko ir jėgų beprasmiams užkandžiavimams šnekučiuojantis „apie šį bei tą“.

Tačiau ir šiuo atveju atsirado kritikų, drįstančių demagogiškai samprotauti, girdi, prezidentė pasirinko kelią, nepriimtina civilizuotoms, demokratinėms valstybėms. Tarsi Lietuva negalėtų išsiversti be sumuštinų valgomo vienoje iš Prezidentūros salių.

Vos tik laimėjusi antrąją kadenciją Prezidentė suskubo pareikšti, kokiais ministrais ir viceministrais ji linkusi nepasitikėti. Šis Prezidentės pareiškimas – atviras, viešas. Kaip ir dera valstybei, siekiančiai demokratijos ir padarumo. Regis, net ir pikčiausi D. Grybauskaitės neprieteliai privalo pripažinti, jog šalies vadovė elgiasi garbingai. Kas gali būti šauniau už viešai pareikštus nepasitikėjimus? Tiems, kurių pavardės viešai įtrauktos į „juodąjį prezidentės sąrašą“, atsiveria puiki galimybė viešai įrodyti savo tiesą. Užkulisinės intrigos – neįmanomos. Bet Prezidentės oponentams – ir vėl negerai. Pankariau, kai Algirdo Brazausko ar Valdo Adamkaus laikais trūkdavo atvirumo, aiškumo, konkretumo?

Žalgirio nacionalinio pasipriešinimo judėjimas ELTA konferencijų salėje surengė įsimintiną beveik valandos trukmės pokalbį „Ar yra riba, kurios neįdrįstame peržengti?“ Diskusijoje apie miglotą Lietuvos ateitį kalbėjo Seimo narys Povilas Urbšys, prof. Romualdas Grigas ir filosofas Vytautas Rubavičius

(ginčams vadovavo parlamentaras Gediminas Jakavonis).

Tikriausiai nesuklysimė pripažinę, jog didžioji ES politika nėra palanki mažosioms valstybėms. Vis akivaizdžiau, kad mažosios ES valstybės, ypač iš Rytų Europos, skatinamos atsisakyti tautiškumo. Mes pratinami atsisakyti tautiškumo mainais į abstrakčią Europos Sąjungos pilietybę. Mums kliudoma kurti tautinę valstybę. Jei Vokietijai, Prancūzijai ar Italijai tokios tendencijos nėra akivaizdžiai pavojingos, nes jos vis tiek išliks vokiškos, prancūziškos ir itališkos, tai Lietuva, vis dažniau pradėdanti šaipytis iš savo tautiškų simbolių, rizikuoja iširti. Išnyksime taikos sąlygomis be akivaizdžios, grubios prievartos?

Filosofo V. Rubavičiaus teigimu, Lietuvoje – akivaizdžiausia dvasinio nuopolio tragedija, o mes esame šios dramos dalyviai ir liudininkai. Mes – ne tauta, o vien darbo jėga, atiduota verslininkų žinion. Lietuvos politinio elito tikslas – kuo labiau įtikti Europos biurokratams. Lietuvos politinis elitas net persistengia, pataikaudamas Briuseliui ir Strasbūriui.

Bet kur ieškoti išeities, taip ir neaišku. Laidai vadovavęs G. Jakavonis prisipažino, jog „apie šias bėdas jau kalbame šešerius metus, bet kas iš to kalbėjimo, jei nepasistūmėta ne per nago juodymą“.

Lietuvos padėtis ištis prasta, jei patys noriai šaipomės iš Tautiškos giesmės autoriaus, Atlanto nuolėtojų, o pasaulinio garso dailininką ir kompozitorių leidžiame spektakliuose traktuoti kaip „pusiau pamišusią asmenybę“.

Kaip bebūtų liūdna, bet viešojoje erdvėje – vis daugiau šią liūdną prognozę patvirtinančių reiškinių. Sakykim, birželio 18-ąją Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas Vilniuje kvietė „apsilankyti viešojoje paskaitoje, kurią skaitys Oslo universiteto profesorius Thomas Hylland Eriksen“. Ar gali būti neaktualus klausimas: „silpnina ar stiprina tautinę valstybę globalizacija?“

Diskusijos organizatoriai rašo: „Dar niekada anksčiau žmonijos taip nesaistė prekyba, kelionės, gamyba, medijos ir politika. Gyvename visuotinės mobilios komunikacijos, masinės migracijos ir importuojamų prekių eroje. Tuo pačiu nuolatinės kaitos akivaizdoje žmogus stengiasi išsaugoti savo identitetą ir ryšį su konkrečia vieta. Mums visiems svarbu sužinoti atsakymą: ar kažkada geriausiu demokratijos kūrimo įrankiu laikyta tautinė valstybė globalizacijos akivaizdoje silpsta, ar tampa stipresnė?“

Norėtūsi pasiklausti šios paskaitos. Bet ji – tik tiems, kas gerai moka angliškai. Vertimo į lietuvių organizatoriai nežada. Nepaisant net aplinkybės, jog Lietuvos įstatymai tokiais atvejais įpareigoja pasirūpinti vertimu į valstybinę kalbą.

Kadaise piktnomės, jei nebūdavo vertimo iš rusų kalbos. Jei nėra vertimo iš anglų kalbos, – neprieštaraujame.

VILNIAUS OZO GIMNAZIOJE
vyksta mokinių priėmimas 2014/2015 mokslo metams

NUOTOLINIŲ BŪDU (internetu) kviečiame mokyti:

Parengiamojoje grupėje *Labas* – 7-18 metų asmenis, pageidaujanti pradėti mokytis lietuvių kalbos. 1-8 ir I-IV (9-12) gimnazijos klasėse – 7-18 metų asmenis, norinti mokytis tik LITUANISTINIO MOKYMOSI DALYKŲ (lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos, Lietuvos geografijos, etnokultūros, pasaulio pažinimo) pagal LR ŠMM patvirtintas Bendrąsias ugdymo programas.

Sėkminga 12 metų nuotolinio mokymo patirtis!

Mokslas yra nemokamas.

Mokyti gali visi 7-18 metų LR piliečiai bei lietuvių kilmės asmenys.

Sėkmingai baigę kursą mokiniai gauna valstybės pripažintus išsilavinimą patvirtinančius dokumentus.

Mokykla vienintelė Lietuvoje siūlo tiesioginį (synchroninį) nuotolinį mokymą:

mokytųjų konsultacijas *Skype* programa kiekvienos pamokos metu,

pilnavertį reguliarių mokymų su visomis kiekvienam mokomajam dalykui parengtomis e.pamokomis.

Daugiau informacijos: ozogimnazija.lt > Nuotolinis mokymas ir ozomokyklalietuvaiciams.eu

Parengiamoji grupė *Labas*: Aldona Baužienė, abauziene@gmail.com

Lituanistinis pradinis ugdymas (1-4 klasės): Inga Kežutienė, ozolietuvaiciai@gmail.com

Lituanistinis pagrindinis ir vidurinis ugdymas (5-12 klasės): Aušra Šlapelienė, ozolietuviai@gmail.com

TELKINIAI

San Francisko LB veikla – naujojo pirmininko rankose

LINA VAITIEKŪNAITĖ

Š. m. balandžio mėnesį savo veiklą pradėjo nauja ir jauna San Francisko Lietuvių Bendruomenės valdyba, kurios pirmininku buvo išrinktas Tomas Janušas – entuziastingas vaikinys, pilnas naujų idėjų ir minčių, kaip būtų galima efektyviai siekti valdybos išskeltų tikslų – suartinti esamą Lietuvių Bendruomenę ir pritraukti naujų narių, tęsti jos tradicijas ir stiprinti informacijos sklaidą bendruomenės socialiniuose tinkluose, kad jos nariai reguliariai gautų žinias apie netoliese vykstančius renginius ir susitikimus, perskaitytų daugiau naujienų ir įdomių straipsnių apie lietuvių veiklą San Franciske arba už jo ribų – visoje Kalifornijos valstijoje.

Laisvalaikis skirtas San Francisko Lietuvių Bendruomenei

Į Jungtines Amerikos Valstijas (JAV) Tomas atvyko prieš dešimt metų ir nedelsdamas prisijungė prie Los Angeles Lietuvių Bendruomenės – aktyviai dalyvavo jos organizuojamose šventėse, skautų suvažiavimuose. Nusprendęs Kalifornijos Berkeley universitete studijuoti miestų dizaino ir planavimo programą, prieš porą metų vaikinys persikėlė į San Franciską, čia baigė studijas ir vėl atrado savo tautiečius – San Francisko Lietuvių Bendruomenę. Todėl dirbdamas pagrindinį darbą – kurdamas miestų planus ir naują technologinį produktą, padėsiantį miestų savivaldybėms efektyviau privilioti investicijas į jų miestą – dabar Tomas Janušas daugiausiai laisvo laiko skiria su Lietuva ir lietuviams susijusia veikla – pirmininkauja San Francisko Lietuvių Bendruomenei ir dalyvauja „LT Big Brother“ programoje.

„LT Big Brother“ – tai lietuvių savanoriška profesinės mentorystės programa, gyvuojanti visame pasaulyje. Jos tikslas – per neformalų asmenišką bendravimą perduoti įvairiose profesinėse srityse įsitvirtinusių lietuvių profesionalų žinias ir patirtį perspektyviam visame pasaulyje studijuojančiam Lietuvos jaunimui. Į šios programos veiklą yra įsitraukęs ir Tomas, kuris savo profesines žinias stengiasi perduoti ir patarti keliems programos dalyviams – Lietuvos studentams.

Ryšio su Lietuva niekada nenutrauks

„Šiuo metu turiu laiko tik internetu bendrauti su keliais mažaisiais šios programos broliukais ir sesutėmis, kuriuos kuruoju per 'LT Big Brother' programą. Ateičiai turiu idėjų dvišalei ne pelno siekiančiai organizacijai, kurios misija būtų įtraukti Lietuvos jaunimą į tarptautinį-akademinį gyvenimą ir Lietuvos jaunimui suteiktų galimybes tarptautiniam bendradarbiavimui ir karjerai“, – apie

Birželio 15 d. – lietuvių, latvių ir estų šventė – Baltijos iškyla

San Francisko LB nuotraukos

savo ateities planus pasakoja T. Janušas ir pabrėžia, kad nutraukti ryšio su Lietuva nenori – netgi planuoja suaktyvinti, kai pasieks užsibrėžtų tikslų Amerikoje.

Kalbėdamas apie savo gimtinę Tomas sako, kad be šeimos ir draugų žinių visuomet jam yra įdomios ir Lietuvos politikos, ekonomikos, visuomenės ar socialinės naujienos. Nors jis pasirinko gyvenimą JAV, minčių grįžti į Lietuvą visada atsiranda. „Susipažinau su nuostabiu draugų ratu Los Angeles ir San Franciske, tačiau šeimos ir draugų, su kuriais užaugau, sunku ir net neįmanoma pakeisti“, – sako vaikinys ir vis daugiau išitraukia į lietuvių veiklą Amerikoje. Jis yra įsitikinęs, kad su bendruomenės palaikymu, entuziazmu ir patarimais įgys neįkainojamos patirties kuruodamas šį tėvynainių kolektyvą.

Žada tęsti bendruomenės tradicijas

Tomas Janušas pasakoja, kad busi bendruomenės vadovybė, su pirmininke Diana Plačiakiene, atliko nepakartojamą darbą – organizuodavo renginius, palaikydavo ryšį su įvairiais bendruomenės nariais ir tvarkydavo kitus bendruomenės reikalus. Šiuo metu išrinkta nauja San Francisko Lietuvių Bendruomenės valdyba – Karolis Karalevičius, Laura Tomkevičiūtė ir Maksimas Golivkinas – tai turbūt pati jauniausia tarp visų Amerikos apylinkių. „Nors ir esu labai patenkintas jauna ir energinga komanda, ypač turime stengtis sujungti įvairaus amžiaus ir skirtingų interesų grupes. Manau, jaunai, aktyviai ir naujų idėjų pilnai Valdybai nebus sunku įgyvendinti šių užsibrėžtų tikslų“, – užtikrina jos pirmininkas.

Visų pirma nauja valdžia pasižadėjo tęsti bendruomenės tradicijas –

San Francisko Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Tomas Janušas daugiausiai laisvo laiko skiria su Lietuva ir lietuviams susijusiai veiklai

švęsti Nepriklausomybės dieną, Rudens balių, Kūčių puotą ir Baltijos iškyla, kuri kaip tik šiemet įvyko birželio 15 d. Kennedy giraitėje. Šventė skirta visoms baltų tautoms – lietuviams, latviams ir estams, kurie susirinkę iškyloje dalyvauja draugiškose tinklinio ir virvės tempimo varžybose, organizuoja vaišes, geriausių kopūstų ir bulvių salotų konkursą.

Tradiciniais bendruomenės renginiais yra tapusios ir kitos nacionalinės Lietuvos šventės – Vasario 16-oji ir Kovo 11-oji – kurių metu tautiečiai subėga ir prisimena savo istoriją, paskanauja lietuviškos virtuvės.

Tomas į švenčių kalendorių taip pat dar nori įtraukti Jonines, dažniau organizuoti įvairių sričių profesionalų susitikimus ir kitus susibėgimus: „Norime suartinti skirtingo amžiaus ir interesų lietuvių bendruomenę – vyresniąją kartą, jaunuosius tėvėlius ir

jaunimą. Nors šiuo metu turime jauną ir energingą naują Valdybą, ieškome atstovų iš vyresnės kartos ir jaunųjų tėvelių, kad padėtų išlaikyti santykius ir pusiausvyrą tarp lietuviškos mokyklėlės studentų ir jų tėvelių, vyresnės kartos atstovų ir visų likusių bendruomenės narių. Taip pat siekiame pritraukti naują lietuvių jaunimą, vis dažniau atvykstantį į JAV dirbti aukštųjų technologijų srityse“.

San Franciske – įvairios lietuvių organizacijos

T. Janušas džiaugiasi, kad bendruomenėje veikia ne vienas klubas ir bendraminčius vienijanti organizacija: šeštadieniais vaikai lanko mokyklą-darželį „Genys“, kartą į mėnesį susirenka Google lietuvių klubas, dviratininkus vienija Kalifornijos lietuvių dviratininkų svajonių komanda „Gazo pedalai“, žmonėms, kuriantiems ir dirbantiems IT kompanijose, yra skirta grupė „Lietuviai slėnyje“, veikia LTSurfClub banglentininkų klubas.

Kalbėdamas apie San Francisko Lietuvių Bendruomenę, jos pirmininkas visų pirma atkreipia dėmesį, kad San Francisko regionas šiuo metu yra tapęs vienu įtakingiausių ir patraukliausių pasaulio rinkoje dėl čia vykstančių technologinių inovacijų, kurios įtakoja ne tik pasaulio ekonomiką, bet ir keičia visuomenės gyvenimo būdą, įpročius. Tikriausiai vienaip ar kitaip nulems ir jos ateitį. „Vis daugiau talentingų lietuvių čia atvyksta dirbti ir mokintis. Daugelis lietuviškų kompanijų stengiasi pasimokyti ir pakartoti San Francisko technologinių kompanijų sėkmę. Nors mūsų Bendruomenė maža, mums tenka ypatinga atsakomybė susieti Lietuvą ir kitus Amerikos lietuvius su San Francisko sėkme ir kūrybine energija“, – Lietuvių Bendruomenės darbą apžvelgia jos pirmininkas Tomas Janušas.

Sėkmingas naudotų daiktų išpardavimas

Dievo Apvaizdos lietuvių parapijoje

Krikščioniškos tarnybos komisijos pirmininkė Elena Alkuvienė prie savo augalų.

Jonas Radas ir Vytenis Radzevičius įkainoja prekes.

Iš k.: Susanna Bubnelienė, Millie Grigaras, Rūta Baublys, Phyllis Zywicka, Doug Komer, Rita Mitrienė, Vandutė Shottroff ir organizatorė Janina Udrienė.

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Š. m. birželio 5–7 d. Dievo Apvaizdos parapijoje, Southfield, MI, buvo suruoštas ir vyko penktasis naudotų daiktų išpardavimas. Šis projektas buvo pradėtas 2004 m. parapijietės Danutės Jankienės pastangomis. Pavyzdžiu pasitarnavo Toronte, Kanadoje, D. Jankienės sesutės parapijoje vykdamą sėkmingi naudotų daiktų išpardavimai. Naudotų, bet gerame stovyje daiktų išpardavimas Dievo Apvaizdos parapijos patalpose vyksta kas antrus metus, nes reikia laiko jam pasiruošti. Dėl sveikatos D. Jankienei atsisakiusi organizuoti, šį darbą perėmė Janina Udrienė, Elena Alkuvienė ir parapijos krikščioniška tarnyba.

Įvairiausi daiktai buvo gražiai ir tvarkingai sudėlioti ant stalų: moterų,

vyrų ir vaikų rūbai, batai ir rankinės, vaikų žaislai, namų reikmenys, augalai, papuošalai, kompaktinės plokštelės, maži ir didesni baldai, muzikos instrumentai, lagaminai, kompiuteriai, televizoriai bei kita elektronika ir daug knygų anglų ir lietuvių kalbomis. Tarp įvairių „brangenybių“ buvo rasta knyga „Golden Jubilee of St. Casimir Roman Catholic Parish, Sioux City, Iowa.“ Joje aprašyta šios parapijos ir Lietuvos istorija, išvardyti kunigai, tarp jų – parapijos steigėjas ir pirmas kunigas klebonas Mykolas Cibulskis bei auksinio jubiliejaus laikotarpio kun. administratorius Simonas Morkūnas. Kas galėjo patikėti, kad toks vertingas leidinys atsirastų mūsų parapijoje!

Ši Dievo Apvaizdos parapijos lėšų telkimo akcija susilaukė daug dėmesio iš lietuvių ir svetimtaučių. Per kelias dienas Kultūros centro salėje apsilonkė nemažai žmonių, taigi projektas ir

Talkininkės laukia pirkėjų. Iš kairės: Česė Naumienė, Roma Radzevičienė, Vanda Raulickienė, Irena Orentienė, Marytė Andrijonytė, Ramunė Mikailienė ir Nijolė Brazienė.

sėkmingas, ir pelningas! Surinkta 7,300 dol. pelno! Šie pinigai bus naudojami parapijos atnaujinimo darbams.

Išpardavimo parapijoje ruoša truko kelias dienas. Talkininkai parodė pasiryžimą tarnauti bendram tikslui – padėti parapijai finansiškai, gražiai bendradarbiavo tarpusavyje.

Šeštadienį, birželio 7 d. pietų me-

tu Janina Udrienė padėjo visiems už paaukotus daiktus, talkininkams už visos savaitės darbą šiam projektui ir visiems – už visokeriopą pagalbą, kad ši parapijos akcija būtų sėkminga! Pastoracinės tarybos pirmininkė Rasa Karvelienė padėkos ženklau įteikė šios akcijos organizatorei Janinai Udrienei dovanėlę.

Brighton Parko lietuviai švenčia bažnyčios 100-metį

VILIJA VAKARYTĖ

Dievo namai – bažnyčia – tai ne tik gražus savo architektūra ar meno kūriniais pastatas. Svarbiau yra žmonės, kurie atvyksta čia garbinti Dievą – tai bažnyčios parapijiečiai, Dievo vaikai, kurie sudaro tikinčiųjų bendruomenę. Žinoma, bažnyčios lauko ir vidaus aplinka sukuria šventišką nuotaiką, pakelia žmonių akis Dievo link susimąstymui, maldai. Šį rugsėjį Brighton Parko Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčia, pastatyta lietuvių emigrantų pastangomis, ruošiasi švęsti 100 metų jubiliejų. Tai labai graži, svarbi šventė! Bažnyčios klebonas, kun. Robert Coleman kartu su specialiu parapijiečių komitetu jau uoliai ruošiasi šiai šventei. Ruošiasi ir parapijos chorai. Svarbiausias choras – tai ilgametis lietuvių choras, kuriam vadovauja muzikas Algimantas Barniškis. Daugiau kaip 10 metų jis dėstė Vilniaus Tallat-Kelpšos konservatorijoje, turi magistro laipsnį, mielai dalijasi su choristais dainavimo ir muzikos paslaptimis. Visi atvyksta į repeticijas kaip į šventę!

Senoji bažnyčia buvo pastatyta 1914 m., o naujoji – 1967 m. Statydami naują lietuvių bažnyčią, lietuviai nepagalėjo investuoti į sielos ir dvasios namus. Nepasiduodami ekonominiams sunkumams, jie išleido milijonus dolerių! Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčios parapijiečiai kviečia visus apylinkių lietuvius paremti šią bažnyčią savo atėjimu. Melskimės, dalyvaukime šv. Mišiose, remkime bažnyčią ne vien pinigais, bet ir savo buvimu, kad vėliau nereikėtų dejuoti, jog per lietuvių apsileidimą nutraukiamos lietuviškos šv. Mišios. Tai mūsų tėvelių ir senelių sunkiai uždirbti centai, investuoti į lietuvių tautos ateitį. Svarbu, kad jų pa-

Brighton Parko choro nariai ir bažnyčios klebonas dalyvavo naujo kunigo Jesus Martinez įšventinime. Iš kairės: Loreta Kalec, klebonas kun. Robert Coleman, Ligita Barniškiene, Vilija Vakarytė, Viktoras Kelmelis ir kun. Armando Ramirez-Ruiz.

stangos nenuėitų veltui. Norime padėkoti klebonui kun. Robert Coleman, mielam lietuvių dvasios globėjui ir geram bažnyčios administratoriui. Jis puikiai sprendžia parapijos finansines problemas (išnuomavo buvusios lietuviškos mokyklos pastatą valstybinei UNO mokyklai). Nuoma yra didesnė už ti-

kinčiųjų įnašus! Šiuo metu, ruošiantis 100 metų jubiliejui, bažnyčia yra perdažoma.

Kviečiame visus apsilankyti!

Vilija Vakarytė – Brighton Parko parapijos choro pirmininkė

Marijampolėje pagerbti šviesuoliai ir duris atvėrė piligrimų namai

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Marijampolėje surengtos tradicinės Miesto dienos. Šiomet jos skirtos Marijampolės vardo sugražinimo miestui 25-mečiui. Magdeburgo miesto teises Sūduvos sostinei karalius Stanislovas Augustas Poniatovskis suteikė 1792 metais, tad minėtas ir 222-asis miesto gimtadienis.

Renginiai prasidėjo Marijampolės dailės galerijoje, kur surengta iškilių šio krašto menininkų darbų paroda. Tai irgi tradicija – visus metus galerijoje darbus eksponuoja tie, kurie šiomet mini jubiliejus. Tad parodos atidaryme buvo galima pasigrožėti Viktoro Vizgirdos tapybos darbais (personalinė jo paroda prieš tai veikė M. B. Stankūnienės menų galerijoje), kurio 110-ąsias gimimo metines minime šiomet. Pristatant parodą, daug šiltų žodžių pasakyta ir apie kitą kraštietę, jau daug metų Floridoje gyvenančią Rimgailę Jonykaitę-Zotoviene, kuriai šiomet sukanka 90 metų. Parodoje galima pamatyti jos Marijampolei dovanotus darbus.

Atidarymo metu dalyvavo šiomet 70-metį minintis skulptorius, akvarelių meistras Algirdas Antanas Zokaitis, taip pat pasveikintas Marijampolėje gyvenantis Marijus Balčius, minintis 50 metų sukaktį. Jo išpūdingi darbai puošia daugelio įstaigų, įmonių patalpas, daug jų išgiję ir privatūs asmenys. Kartu paminėtas ir dailininkės Audronės Petrašiūnaitės 70-metis.

Apžiūrėję sukaktuvinių darbų, renginio svečiai rinkosi į greta esančią M. B. Stankūnienės galeriją, kurioje naujausių savo darbų paroda parengė dabar Marijampolėje gyvenantys menininkai. Joje – daug ryškių spalvų, įdomių rakursų, kai kurie žinomi miesto menininkai atsiskleidė netikėtuose amplua. Ši paroda marijampolietiškus ir miesto svečius džiugins visą mėnesį.

Kultūros centre pirmą kartą surengtos ypatingos iškilios – M. K. Čiurlionio fondas pagerbė pačius iškiliausius Sūduvos krašto žmones dvasininkijos, kultūros, švietimo srityje. Jiems buvo įteiktos išpūdingos M. K. Čiurlionio menų mokyklos auklėtinių sukurtos keramininės taurės „Rex“, kuriose panaudoti M. K. Čiurlionio paveikslų motyvai. Tokia tradicija – pagerbti iškiliausius vieno ar kito krašto žmones gyvuoja nuo 2007 metų.

„Didieji darbai yra dažnai nematomi ir retai kam girdimi, todėl M. K. Čiurlionio fondas ėmėsi tokios iniciatyvos, norėdamas pagerbti šviesiausias tautos žmones. Kandidatus, paskelbus konkursą, siūlo savivaldybės, bendruomenės, o M. K. Čiurlionio fondas ir nominuotos srities renginio bendraautoriai skiria nominaciją. Ši tradicija tapusi iniciatyva suartina žmones, leidžia visuomenei susipažinti su šviesiais ir aktyviais jos nariais ir, svarbiausia, su jų darbais, nes Šviesuolių darbai kalba už juos pačius“, – teigė fondo direktorė Aistė Barauskienė.

„Rex“ taurė Marijampolėje įteikta Vilkaviškio vyskupui emeritui Juozui Žemaičiui, kuris jau 65-erius metus tarnauja Dievui ir bažnyčiai. Pagerbimo metu marijonų vienuolijai priklausantis vyskupas sakė, kad šį apdovanojimą priima ne sau, o visai bažnyčiai.

Kultūros srityje pagerbta renginių organizatorė ir teatralė Ona Miliušienė, daug metų vadovaujanti šalia Marijampolės esančių Tautkaičių kaimo klijimo te-

Piligrimų namai laukia svečių.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

atrui „Gegnė“, kuris nuolat buria entuziastus, čia rengiami vis nauji vaidinimai, ruošiami projektai. Atsiimdama garbingą apdovanojimą ji taip pat sakė, kad be savo pagalbininkų nieko nebūtų pasiekusi.

Trečioji „Rex“ taurė buvo įteikta Marijampolės trečiojo amžiaus universiteto įkūrėjai ir vadovei Onai Sakalauskienei. Trečiojo amžiaus universitete įvairias paskaitas lanko daugiau kaip 800 pensinio amžiaus sulaukusių žmonių. Jie mokosi kalbų, bendrauja, keliauja ir išlieka aktyviais visuomenės nariais.

Marijampolės miesto dienu metu Sūduvos sostinėje buvo atidaryti Palaimintojo Jurgio Matulaičio svečių namai „Domus Beati“. Jie yra įsikūrę šalia šv. Arkangelo Mykolo prokatedros ir marijonų vienuolyno. Šių namų atidarymas ypatingame pastate, kuriame kažkada veikė marijonų spaustuvė, viena didžiausių Lietuvoje marijonų biblioteka, taip pat jaunuolynas yra projekto „Jono Pauliaus II piligrimų kelio“ dalis.

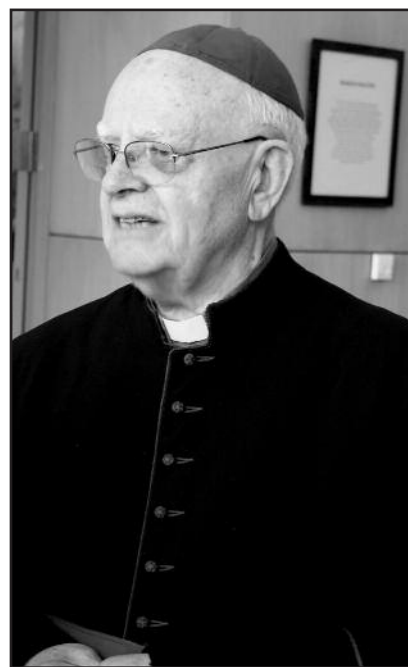
1750 m. Prienų seniūnijoje, Starapolės miestelyje prie Šešupės įsikūrė vienuolių marijonų rezidencija. Oficialiai vienuolynas įkurtas 1758 m. – marijonų garbei ir jų įkurtas miestelis buvo pavadintas „Marijampole“. Kaip ir kiekviename vienuolyne, jame buvo biblioteka. Marijonų veikimas buvo sustabdytas po 1863 m. sukilimo, jiems uždrausta priimti naujus kandidatus. Todėl iki XX amžiaus pradžios liko vienas kunigas, o 1904 m. vienuolynas uždarytas.

1910 m. palaimintasis arkivyskupas Jurgis Matulaitis slapta su popiežiaus leidimu atkūrė vienuoliją užsienyje. Po Pirmojo pasaulinio karo atgaivintas vienuolynas užsimojo sukaupti ir didelę biblioteką. Buvęs bibliotekos branduolys pa-

čiame vienuolyne buvo papildytas naujomis knygomis, knygos perkamos antikvariatuose, jas dovanavo stojantieji į marijonus kunigai. 1927 m. bibliotekai ir spaustuvei pastatyti specialūs namai, kuriuose dabar ir įsikūrė piligrimų namai „Domus Beati“.

1932 m. biblioteka turėjo per 50,000 tomų, ja buvo leidžiama naudotis mokslo reikalams. Tai buvo trečioji pagal dydį biblioteka po Nacionalinės ir Vytauto Didžiojo universiteto bibliotekų. 1940 m. vienuolyną uždarius, biblioteka buvo išvežta į Kauną, dalis perduota universitetui, dalis knygų sunaikinta, išgrobstyta. Vienuolyno archyvas dabar yra saugomas Lietuvos centriname valstybės archyve.

Marijonų spaustuvė iki Antrojo pasaulinio karo taip pat buvo gerai žinoma Lietuvoje, čia buvo leidžiamos knygos, dešimtys laikraščių. Po karo šis namas buvo perstatytas, nebėliko vieno aukšto, čia veikė įvairios organizacijos. Dabar atnaujinta istorinė pastato išorė, čia įrengta 16 kambarių piligrimams, kurie kasmet nuolat atvyksta lankyti palaimintojo vyskupo Jurgio Matulaičio gimtinę Lūginėje, esančioje šalia Marijampolės, taip pat jo kapą bazilikoje.

Tarp apdovanotųjų – ir Vilkaviškio vyskupas emeritas J. Žemaitis.

Atnaujintame pastate nebrangiai galės įsikurti iki 50 asmenų. Čia įrengti kambariai šeimoms ir neigaliams, taip pat liftas pagyvenusiems žmonėms, erdvi 70 vietų salė. Yra ir valgomasis, kur galima pasigaminti maistą, visai šalia – prieš kelerius metus duris atvėręs arkivyskupo Jurgio Matulaičio muziejus. Lankytojai kviečiami dalyvauti edukaciniuose žaidimuose, taip pat jie gali užsisakyti papildomas paslaugas.

Marijampolės menininkų darbų paroda Kultūros centre.

Marijampolės šviesuoliams įteiktos tokios taurės.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Palankiausiai vertinamų veikėjų sąrašas nesikeičia

Vilnius (ELTA) – Palankiausiai vertinamų veikėjų sąrašo viršūnėje birželį išlieka Prezidentė ir premjeras. Prezidentė Dalia Grybauskaitė palankiai vertina 66,5 proc., premjerą Algirdą Butkevičių – 60,2 proc. respondentų. Tai rodo skelbiami „Lietuvos ryto“ užsakymu „Vilmorus“ birželio 6–15 dienomis atliktos nuomonės apklausos rezultatai.

Prezidentės populiarumas nuo bandą vykdytos apklausos išaugo net 7,7 proc., tuo tarpu ministrą pirmininką birželį palankiai vertino tik 1,4 proc. daugiau apklaustųjų nei prieš du mėnesius.

Trečiasis palankiai vertinamų veikėjų gretose – aplinkos ministras Valentinas Mazuronis. Jam palankūs net 52,0 proc. respondentų. Palankiai žmonės vertina ir Liberalų sąjūdžio vadovą Eligijų Masiulį (41,7 proc.) bei „tvarkietį“ Rolandą Paksą (40,4 proc.).

Paskutiniai palankiausiai vertinamų veikėjų sąraše – į Europos Parlamentą sparnus pakėlęs Lietuvos len-

kų rinkimų akcijos pirmininkas (LLRA) Valdemaras Tomaševskis ir ūkio ministras Evaldas Gustas – atitinkamai 8,5 ir 6,7 proc. apklausos dalyvių balsų.

Nepalankiausiai gyventojai vertino LLRA pirmininką V. Tomaševskį (62,9 proc.), opozicijos lyderį Andrių Kubilių (59,7 proc.) ir Seimo pirmininkę „darbietę“ Loreta Grauziniene (51,7 proc.).

Partijų rikiuotėje pirmoji – socialdemokratų partija, kurią palaiko 22,5 proc. Lietuvos piliečių.

Gerokai nuo jų atsilikę antri žengia „tvarkiečiai“. Jei rinkimai vyktų šį savaitgalį, už partiją Tvarka ir teisingumas balsuotų 14,5 proc. rinkėjų. Treti – Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai (10,3 proc.), ketvirti ir penkti rikiuotėje – Darbo partija (7,6 proc.) ir Liberalų sąjūdis (7,5 proc.).

Tarp tų, kuo gyventojai labiausiai nepasitiki – partijos, Seimas, Vyriausybė ir teismai.

Pozicija dėl referendumo nesikeičia – boikotuoti

Kaunas (ELTA) – Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai (TS-LKD) nekeičia savo pozicijos dėl birželio 29 dienos referendumo ir ragina žmones tiesiog nedalyvauti šiame referendume.

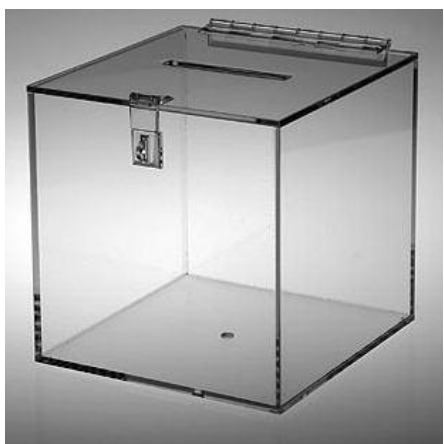
„Mūsų argumentai ne vieną kartą jau buvo išsakę šiuo klausimu. Šis referendumas yra žalingas Lietuvos valstybei, griauančias išipareigojimus Europos Sąjungai (...)“, – sakė Andrius Kubilius.

Kalbėdamas apie dar vieną aktualų klausimą – tiesioginius mero rinkimus, A. Kubilius teigė, jog tokia

rinkimų sistema turi pliusų ir minusų, tačiau mano, kad neverta daug ginčytis – jų reikia ar ne, o labiau susikoncentruoti į tai, kad realiai tokie rinkimai gali vykti jau šiemet.

„Įstatymo projektas, kuriuo siekiama įteisinti tiesioginius mero rinkimus, gali būti priimtas Seime jau netrukus. Daug ginčytis dėl to, reikia ar nereikia tokių rinkimų, neverta. Dabar daug svarbiau projektuoti veik-

lą, jei tokie rinkimai visgi vyks, ir kaip mes veiksime rinkimuose“, – mano A. Kubilius.

Premjerai pasirašė susitarimą dėl „Rail Baltica“

Talinas (Vyriausybės pranešimas) – Taline viešintis ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius su Latvijos premjere Laimdota Straujuma ir Estijos Vyriausybės vadovu Taavi Roivas pasirašė bendrą pareiškimą dėl projekto „Rail Baltica“.

Pareiškime patvirtinama, jog svarbu įgyvendinti „Rail Baltica“ projektą kaip šiuolaikiškos dvigubos 1435 mm pločio vėžės elektrinių traukinių liniją su didžiausiu numatytu 240 km/h greičiu atkarpoje Talinas–Parnu–Ryga–Panevėžys–Kaunas bei iki Lietuvos–Lenkijos sienos, ir išreiškiama parama tam, kad į maršrutą būtų įtraukta atkarpa Vilnius–Kaunas.

Pasak Lietuvos, Latvijos ir Estijos vyriausybės vadovų, plėtojant regioninį dialogą, rengiantis ir įgyvendinant „Rail Baltica“ projektą, buvo itin svarbi nuolatinė Europos Komisijos (EK) parama. „Rail Baltica“ projektas, kaip dalis transeuropinio transporto

tinklo, yra ypač svarbus stiprinant socialinę, ekonominę ir teritorinę Europos Sąjungos sanglaudą ir vystant bendrą Europos transporto erdvę.

Taline vykusiame Baltijos šalių ministrų pirmininkų susitikime Lietuvos premjeras taip pat pakvietė Latvijos ir Estijos vyriausybės vadovus į Klaipėdos suskystintųjų gamtinių dujų (SGD) terminalo atidarymą šių metų spalį. „Tai bus istorinė diena švenčiant naujai pastatyto SGD laivo-saugyklos „Independence“ atvirkimą į Klaipėdos uostą“, – sakė ministras pirmininkas A. Butkevičius.

Estijos sostinėje A. Butkevičius, L. Straujuma ir T. Roivas taip pat susitiko su EK pirmininku Jose Manuel Barroso, su kuriuo aptarė Europos Sąjungos struktūrinių fondų partnerystės sutartis, regioninius energetikos projektus ir su saugumu susijusius klausimus.

V. Putinas pareiškė, kad paliaubos būtinos

Moskva („Draugo“ info) – Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas sakė telefonu Vokietijos kanclerei Angela Merkel ir Prancūzijos prezidentui Francois Hollande, kad į Ukrainos taikos planą turėtų būti įtrauktas punktas dėl *de facto* paliaubų, sakoma Kremliaus pranešime.

„V. Putinas remia (Ukrainos prezidento) Petro Porošenko sprendimą įgyvendinti taikos planą, – rašoma pranešime apie V. Putino pokalbį su Prancūzijos ir Vokietijos vadovais. Pabrėžiama, kad Ukrainos vadovo ke-

tinimus reikėtų paremti realiomis paliaubomis“.

Pagal P. Porošenko taikos planą ukrainiečių saugumo pajėgų septynių dienų ugnies nutraukimas prasidėjo birželio 20 dieną, tačiau mūšiai Rytų Ukrainoje tęsiasi visą savaitgalį.

Nepaisant šio V. Putino pasisakymo, Rusija pasienyje su Ukraina kaupia tankus, ant kurių matyti ukrainietiški ženklai. Šie tankai ir kariai gali būti pasitelkti provokacijoms Ukrainoje ar pačioje Rusijoje.

Sankcijas Luhansko ir Donecko pareigūnams

Washingtonas (ELTA) – JAV įtraukė septynių nepriklausomybę paskelbusių Donecko ir Luhansko „respublikų“ pareigūnų pavardes į asmenų sąrašą, kuriems išaldytos bankų sąskaitos ir uždrausta atvykti į šalį, praneša JAV finansų ministerija.

Tarp į sąrašą įtrauktų asmenų yra Donecko „liaudies respublikos“ karinių grupuočių vadas Igoris Girkinas, separatistų „vicepremjeras“ Andrejus Purginas, Aukščiausiosios tarybos pirmininkas Denisas Pušilinas, buvęs Slovjansko „liaudies meras“ Viačeslavas Ponomariovas ir Luhans-

ko „liaudies respublikos“ vadovas Valerijus Bolotovas.

Anksčiau JAV paskelbė sankcijas keliems Rusijos pareigūnams, susijusiems su Ukrainos Krymo pusiasalio aneksija.

Vadinamosios Luhansko ir Donecko liaudies respublikos nepriklausomybę paskelbė po gegužės 11 dieną įvykusio referendumo dėl prisijungimo prie Rusijos. Vakarami atsisako pripažinti jų sprendimą, Kijevas pradėjo specialią operaciją prieš prorusiškai nusiteikusius separatistus Rytų Ukrainoje.

Popiežius Pranciškus ekskomunikavo mafiją

Kalabrija, Italija (BNS) – Popiežius Pranciškus griežtai kritikavo organizuotą nusikalstamumą, viešėdamas Italijos regione, kuris yra vienos grėsmingos grupuotės veiklos židinys, skelbdamas visus mafijos narius „ekskomunikuotais“ nuo Katalikų Bažnyčios.

Mafijos veikla „yra blogio šlovinimas ir panieka bendrajam gerui. Šis blogis turi būti įveiktas ir išvartas“, – pontifikas sakė tikintiesiems netoli miestelio, kuriame anksčiau šiais metais vienas mažametis tapo gaujų karo auka.

„Tie, kurie savo gyvenime eina šiuo blogio keliu, kaip daro mafijos nariai, nėra bendrystėje su Dievu. Jie ekskomunikuoti“, – Pranciškus pareiškė maldininkams.

Ekskomunikuotieji laikomi atskirtais nuo Bažnyčios ir negali į ją sugrįžti, neišreiškę atgailos. Tikima, kad po mirties jis pasmerkiama amžinoms kančioms pragare.

77 metų pontifikas šią kalbą pasakė baigdamas savo kelionę po teritoriją, kurią kontroliuoja įtakinga nusikalstama grupuotė „Ndrangheta“. Ten Šventasis Tėvas guodė trimečio Coco Campolongo, kuris buvo nušautas sausį per numanomą mafijos išpuolį dėl pinigų, artimuosius.

Pranciškus lankėsi Kalabrijos regione, nors baimintis, kad toks vizitas gali provokuoti vietos nusikalstamumo pasaulio veikėjus.

„Nuolat už jį meldžiuosi. Nepasiduokite nevilčiai“, – Pranciškus sakė per apsilankymą Kastrovilario kalėjime, kur keli Coco šeimos nariai atlieka bausmę už nusikaltimus, susijusius su narkotikais.

Jis prašė perduoti šią žinią mažamečio motinai, kuri taip pat buvo kalėjime tuo metu, kai jos sūnelis buvo nužudytas, o dabar yra laikoma namų arešte.

Coco buvo nušautas į galvą kartu su savo seneliu ir jo bendrininku marokiečiu, kai šios šeimos nariai negražino mafijai skolos už narkotikus.

Kai mažamečio palaikai buvo rasti prisegti diržais kėduteje sudegintame automobilyje, tas incidentas sukėlė didelį atgarsį visoje Italijoje – kaip ir kito trejų metų vaiko nužudymas kaimyniniame Apulijos regione, praejus vos dviem mėnesiams.

Per savo kelionę į antrąjį skurdžiausią Italijos pietinį regioną popiežius siekė ne vien priminti apie nužudytus vaikus, bet ir atkreipti dėmesį į problemas, su kuriomis susiduria jaunuoliai, mėginantys ištrūkti iš turtingos „Ndrangheta“ gniaužtų.

EPA-ELTA nuotr

ŠVENTADIENIS

Dievo kūno ir kraujo šventė

RENATA ŽIŪKAITĖ

Sekmadienį krikščioniškų miestų gatves papuoš spalvingos Dievo kūno ir kraujo eisenos. Nereliginiam žmogui sunku suvokti, ką reiškia ši „teatralizuota“ eiseną – gėlės, baltai apsirengusios mergaitės, galybė kunigų ir tikinčiųjų pasauliečių su savo parapijos vėliavomis ir kita atributika...

Dar sunkiau suvokti, kad ši eiseną yra skirta pagarbinti Jėzų Kristų, pasislėpusį mažame ostijos gabalėlyje ir vyno lašelyje. Ši šventė gimė XIII a. siekiant sustiprinti krikščionių tikėjimą Kristaus realiu, tikrovišku buvimu Eucharistijoje. Per šią šventę šv. Sakramentas yra išnešamas į viešą erdvę ir, kaip regimas Dievo meilės ženklas, yra prieinamas net ir tiems, kurie į Bažnyčią įžengti nebedrįsta.

Žmogiškas protas nesutalpina šios Dievo Meilės beprotybės. Dievas sutraukia save mažame ostijos gabalėlyje – tai tikrai viršija proto ribas ir gali būti priimama tik tikėjimu.

Pats Jėzus Kristus per Paskutinę Vakariene švęsdamas žydų Velykas- Paschą įsteigė šį šventą Sakramentą, save palikdamas duonos pavidale iki Pasaulio pabaigos.

Dievo kūno jėgą jautė lietuviai kankiniai Sibiro sniegyuose, kai kažkas slapta baltoje skepetoje perduodavo šventą ostiją. Šis maistas leido nepalūžti baisaus genocido mėsmalėje. Kun. V. Jalinskas liudija kaip lageryje slapta, nematant kareiviams, švęsdavo šv. Mišias ant kito kunigo utėlėtos krūtinės. Koks tikras, koks stiprus tada buvo Kristaus atėjimas. Kun. Juozas Zdebskis taip pat savo dienoraštyje mini savo skausmingą ilgesį Kristaus kūno, kai neturėjo jokios galimybės aukoti šv. Mišių. Ir koks buvo džiaugsmas, kai per šv. Kalėdas jis gavo duonos, iš razinų išsispaudė vyno ir galėjo atnašauti Kristų.

F. Dostojevskis „Broliuose Karamazovuose“ rašė, kad štai tūkstančiai žmonių yra sugundomi duona, dėl duonos jie perduoda savo laisvę, yra pasiruošę lenkti savo nugarą bet kam. Kristus atėjo duoti Amžinosios Duonos, tačiau tiek mažai juo sekančių. Jis atėjo duoti tikrosios laisvės, tačiau žmonės pasirenka gyvenimą vergystėje verčiau įsikibę į praeinančią maistą.

Jono evangelijoje Jėzus sako: „Aš esu Gyvybės Duona, nuo manęs atsispyrę, neturėsite savyje gyvybės“. Dievo Kūno ir Kraujo šventė kviečia išžiūrėti į mažą ostijos gabalėlį, pajauti ten Kristaus buvimą. Per šv. Mišias prieš Kristus ostijoje, skirti Jam laiko, dėkoti, kalbėtis kaip su Draugu. Juk pats Dievas nužengia į sielą, o dažnai yra apleidžiamas šaltų ir užkietėjusių širdžių. Kai kuriose bažnyčiose net atsirado įprotis priimti Komuniją jau daug metų nebuvus išpažinties. Tai labai stiprus Kristaus paniekinimas ir įžeidimas. Juk niekada nekviečiamas svečias į purvinus ir apleistus namus. Pravoslavai net gi ragina atlikti išpažintį mažiausiai kas savaitę ir tik tada artintis prie Dievo stalo. Apaštalas Paulius savo laiške rašo: „Kas nevertai priima Kristaus Kūną ir kraują, užsitraukia sau pasmerkimą“.

Labiausiai meilės Eucharistijai mus moko vaikai. Prieš 10 metų vienoje Vilniaus ligoninių sutikau mažą šešerių metų berniuką Gabrielių, sergantį sunkia kraujo vėžio forma. Nors būdamas toks mažas jau buvo brandus kaip senolis, aiškiai jautė, kad mirs ir stipriai, labai stipriai glaudėsi prie Dievo. Kai kunigai nešė Jam Kristų ostijoje, jo akytės spindėjo neišpasakytu džiaugsmu. Ir priimdavo Kristų su tokia didele Meile, kokia gali mylėti tik vaikas, pažinęs savo Dievą. Nors berniuką greitai įveikė liga, tačiau mums liko ryškus nesumeluotas jo liudijimas – Dievas tikrai pasilieka su mumis duonoje ir ateina į mūsų širdis mus gydyti ir stiprinti.

Dar vienas pasakojimas yra apie mažą Kinijos mergaitę Li. Tamsaus komunizmo laikais žmonės buvo persekiojami dėl religijos. Viename kaime visi gyventojai buvo areštuoti, bažnyčios tabernakulis sunaikintas, o ostijos išbertos ant žemės. Kareiviai šaipėsi: Jeigu Kristus tikrai būtų ostijoje, jis neleistų, kad jį taip išniekintų. Buvo uždrausta artintis prie bažnyčios, nepaisančių draudimo laukė mirtis. Maža mergaitė Li neseniai buvo priėmusi Pirmąją Komuniją. Ji ateidavo į šv. Mišias kas dieną ir susitikdavo su Jėzumi. Dabar ji slapta lankydavosi suniokotoje bažnyčioje ir kasdien nuo žemės paėmė po vieną ostiją. Paskutinį kartą Li besitartinant prie altoriaus pasigirdo sūvis ir kraupus juokas. Mergaitė tampoma konvulsijų dar sugebėjo priimti Kristaus kūną. Ji nepabijojo mirties iš meilės Jėzui.

Broliai ortodoksai turi labai gražią maldą prieš Komunijos priėmimą, kurią galime kalbėti ir mes:

„Jėzau, aš tikiu Tavo realiu buvimu duonos ir vyno pavidaluose. Padaryk mane vertu dalyvauti Tavo paslapyje, neleisk man niekada Tavęs išduoti kaip Judui savo pabučiavimu, bet kaip latruui leisk man išpažinti: ‘Prisimink mane, Viešpatie, savo Karalystėje. Tegu šis Komunijos priėmimas netampa man pasmerkimu, bet tebūna vaistas mano sielai ir kūnui’“.

Dr. Paul Mileris, gyvenantis **Omaha, NE**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Jūsų dėka lietuviškas žodis skambės tarp mūsų. Labai ačiū.

Elena Lapėnas, gyvenanti **Oak Forest, IL**, dar metams užsisakė „Draugą“ ir paaukojo 50 dol. Esame labai dėkingi už paramą.

JAV LB East Chicago, IN apylinkės valdyba atsiuntė 50 dol. „Draugo“ leidybos išlaidoms sumažinti. Laiškutyje dėkoja už bendradarbiavimą ir linki sėkmės. Nuoširdus Jums ačiū už paramą.

DATOS ir SUKAKTYS

Ketvirta birželio savaitė

Birželio 23d.

Tarptautinė olimpinė diena.

Lietuvoje minima Birželio sukilimo diena.

– 1894 m. įkurtas Tarptautinis olimpinis komitetas.

– 1996 m. mirė Norbertas Vėlius, lietuvių etnografas ir religijotyrininkas, dirbo VDU (gimė 1938 m.).

Birželio 24 d.

Lietuva – Joninės (Rasos)

– 1170 m. gimė Dominykas, dominikonų ordino įkūrėjas, pamokslininkas. Nuo 1234 m. šventasis, šventė – rugpjūčio 8 d. (mirė 1221 m.).

– 1542 m. gimė šv. Kryžiaus Jonas, katalikų šventasis, rašytojas ir poetas, mistikas, karmelitų ordino reformatorius, Bažnyčios mokytojas (mirė 1591 m.).

– 1617 m. gimė Kazimieras Kojelavičius-Vijūkas, SJ, Lietuvos kunigas, literatas (mirė 1674 m.).

– 1812 m. Napoleono armija ties Kaunu persikėlė per Nemuną.

Birželio 25 d.

Kroatijoje, Slovėnijoje – Valstybės diena.

– 1852 m. gimė Antoni Gaudí i Cornet, ispanų architektas. Garsiausi darbai: Sagrada Familia, Casa Milà, Casa Batlló (mirė 1926 m.).

– 1892 m. mirė Jonas Čerskis, lietuvių bajorų kilmės keliautojas ir atradėjas, geologas, speleologas, paleontologas ir geografai, tyrinėjęs Sibirį (gimė 1845 m.).

– 1905 m. atrastas didžiausias pasaulyje deimantas – Kulinano deimantas (Cullinan diamond). *Deimantas yra grynuolių klasės mi-*

neralas, jo cheminė sudėtis – kristalinė anglies modifikacija. Pavadinimas kilęs iš graikiško žodžio gr. adamas – nenugalimasis. Deimantas ne tik labai kietas, bet taip pat ir labai trapus. Susmulkinti deimantų milteliai naudojami brangakmeniams ir patiems deimantams šlifuoti. Tam tikru būdu nušlifuoti, visiškai skaidrūs deimantai vadinami briliantais. Didžioji randa- mų deimantų dalis sunaudojama pramonės tikslams: kietoms uolienoms gręžti, stiklams rėžti, šlifuoti. Deimantų reikšmė liaudies ūkyje labai didelė, pvz., naudojant deimantinius antgalius naftos gręžiniams gręžti, proceso greitis padidėja 20–30 kartų. Deimantai atsparūs rūgštims ir šarmams. Kaitinami ore, sudega ir virsta pelenais; kaitinami be oro virsta grafitu. Veikiamas saulės šviesos, ultravioletinių ar saulės spindulių, švyti žydrai, žalsvai ar gelsvai.

– 1941 m. Rainių tragedijos diena.

1991 m. Kroatija ir Slovėnija paskelbė nepriklausomybę nuo Jugoslavijos.

– 1993 m. Lietuvoje į apyvartą išleistas piniginis vienetas litas ir jo šimtoji dalis – centas, pakeitęs iki tol apyvartoje buvusius vadinamuosius „talonus“ – „vagnorkes“.

Birželio 26 d.

Tarptautinė kovos su narkomanija diena.

Tarptautinė diena prievartos aukoms paremti.

– 1730 m. gimė Charles Messier, prancūzų astronomas, pirmojo ūkų ir žvaigždžių

spiečių katalogo autorius (mirė 1817 m.).

– 1794 m. įvyko Fleurus mūšis, svarbus mūšis, kuriame buvo panaudota oro žvalgyba.

– 1819 m. vokiečių baronas Karl von Drais užpatentavo dviratį.

– 1915 m. gimė Edmundas Arbas-Arbačiauskas, Lietuvos architektas, dailininkas (m. 2004 m.).

– 1945 m. pasirašyta Jungtinių Tautų chartija.

– 1975 m. mirė Josemaría Escrivá de Balaguer, katalikų kunigas, Opus Dei prelatūros įkūrėjas, 2002 metais spalio 6 d. paskelbtas šventuoju (gimė 1902 m.).

Birželio 27 d.

Pasaulinė pabėgėlių diena.

– 1844 m. mirė Joseph Smith, religinis vadovas ir mormonų judėjimo įkūrėjas (gimė 1805 m.).

– 1941 m. gimė Leonardo Vitale, Sicilijos mafijos narys, pirmasis Sicilijos mafijos istorijoje tapo policijos informatoriumi ir liudiniu (mirė 1984 m.).

– 1943 m. Aloyzas Každailis, Lietuvos istorikas, muziejininkas, heraldikos specialistas, tyrėjas, dabartinio „oficialaus“ Lietuvos valstybės herbo autorius, sukūręs ir atkūręs daugumos Lietuvos miestų ir miestelių herbus.

– 1967 m. Londono rajone Enfield įrengtas pirmasis bankomatas.

– 1992 m. įvyko Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto (VLIK) Tarybos baigiamasis posėdis, kuriame nuspręsta nutraukti organizacijos veiklą.

Birželio 28 d.

– 1812 m. Napoleono kariuomenė užėmė Vilnių. Pats Napoleonas apsisosto Vilniaus generalgubernatoriaus rūmuose (dab. Prezidentūra).

– 1863 m. Vilniuje, Lukiškių aikštėje, viešai pakartas sukilėlių vadas **Zigmantas Sierakauskas**.

– 1820 m. įrodyta, kad pomidorų vaisiai nėra nuodingi.

– 1859 m. Anglijoje įvyko pirmoji pasaulyje šunų paroda.

– 1902 m. JAV iš Prancūzijos kompanijos už 40 mln. dolerių įsigijo teisę kasti Panamos kanalą.

– 1932 m. mirė Maironis, kunigas, profesorius; XIX ir XX a. lietuvių romantizmo poetas (gimė 1862 m.).

– 1988 m. Vincentas Sladkevičius Romoje įvestas į kardinolų kolegiją.

Birželio 29 d.

Katalikų šalys – Šv. Petro ir Povilo diena.

Lietuvos pasieniečių diena.

– 1440 m. Lietuvos didikai be Lenkijos pritarimo Lietuvos didžiuoju kunigaikščiu paskelbė 13-kos metų Kazimierą Jogailaitį.

– 1668 m. padėtas kertinis akmuo Petro ir Povilo bažnyčios statybai Vilniuje.

– 1900 m. gimė Antoine de Saint Exupery, prancūzų pilotas ir rašytojas, labiausiai pasaulyje išgarsėjęs alegorine pasaka vaikams „Mažasis Princas“. Mirties priežastis ir tikslus li data nežinoma lig šiol.

Prasidėjo Lietuvos nelaisvės ir naujos poezijos ir karių emigracijos pusamžis, pasižymėjęs iki tol neregėtais lietuvių diasporos kūrybiškumo ir organizacinės energijos proveržiais. Jis priminė dažniausia jau užmirštus politinių Lietuvos emigrantų nuotykius XIX a. viduryje. Tačiau jautresnė atmintis suvokė simbolines paraleles. Kartu su karo pabėgėlių banga Vakaruose atsidūręs žymusis kultūros istorikas ir politikas Mykolas Biržiška rašė jau suspėjusiam Amerikoje įsikurti Vincui Krėvei-Mickevičiui, kad prasidėjo ilgas tremties laikas, o jiems yra lemta darsyk istorijoje būti tuo, kuo lenkams buvo XIX a. vidurio didžioji emigracija. Tai reiškė sąmoningą prisiėmimą atsakomybės už pavergtos tautos likimą. Tai priminė poetų ir karių emigracijos vadams, kad jų misija yra palaikyti tokią lietuvių tautos atmintį ir tapatybę, kokias sąlygų gimtajame krašte jau nebėra. Iš čia kilo didžiulis naujosios diasporos aktyvumas, kūrybiškumas ir patriotizmas.

Turi būti išskirtas dar vienas prasidėjusios epochos bruožas, kuris daro įtakos šiandienos istoriniam pasakojimui. Kadangi politinės emigracijos po II pasaulinio karo intelektualinės jėgos ir refleksijos geba buvo labai didelė, tai lėmė santykinai gausią literatūrą: pokario emigraciją apšviečiančios grožinės literatūros blyksės, solidūs memuarai, filosofinė eseistika, mokslinės studijos, sėkmingi biografistikos pavyzdžiai ir bendri istorijos pasakojimai yra išskirtinai gausūs. Tai istoriografiniu požiūriu visiškai skirtinga epocha palyginti su ankstesniais laikais ir su pačiu naujausiu mūsų emigracijos periodu. Tai iš tiesų buvo unikali lietuvių tautos istorinio kelio dalis, pasižymėjusi begaliniu kūrybiniu aktyvumu, sąmoningumu, labai kokybiškais galvojimais ir gerai organizuotu visuomeniniu gyvenimu. Būtent šiai išeivių generacijai teko misija sukurti aukščiausios brandos diasporą, išvysčiusią ir globalią saviorganizaciją, nuoseklią politinę tėvynės išsivadavimo programą, daugialypį išpareigojimą būsimos nepriklausomos Lietuvos ateičiai.

Po 1990 metų prasidėjo sisteminiai antisovietinės rezistencijos istorijos tyrimai, atsiskleidė sovietų represijų mastai ir buvo plačiai aprašyti lietuvių tremties į Sibirą keliai. Kintančią nepriklausomos Lietuvos visuomenę pasiekė ir gausi išeivijos literatūra. Galbūt vėlavo tik gebėjimas suvokti abu – deportacijų ir DP klajonių – procesus vientiso ir kontrastingo lietuvių pasaulio horizontuose. Lietuvių atsiradimas pokario Čikagoje arba Sibiro taigoje buvo labai skirtingi dalykai, tačiau tai neturi trukdyti lietuvių pasaulio pasakojime atspindėti ir vienu, ir kitu likimus.

1. DP keliai: karo pabėgėliai virsta emigrantais

1944 metų spalio mėnesio naktis. Nesibaigiantis bombų ir artilerijos sviedinių griaustinis. Žemaitijoje užsitęsę mūšiai tarp beatodairiškai puolancios sovietų armijos ir savo pasienius ginančių vokiečių lietuvių ūkininkams kelia siaubą matant ir vienus, ir kitus. Ūkininkų kiemai eina iš rankų į rankas. Paskutinieji pasimetę lietuvių vežimai vos juda bombarduojamais vieškeliais. Net šviesiausios galvos negali vienareikšmiškai atsakyti: likti ar bėgti, kur bėgti ir kas artimiausiomis dienomis laukia? Istorikė Vanda Daugirdaitė-Sruogienė taip prisimins kankinančias nuotakas:

KARKLO DIEGAS

lietuvių pasaulio istorija

EGIDIJUS ALEKSANDRAVIČIUS

119

Centriniame BALF sandėlyje Miunchene 1946 m.

Apsistojome pas nepažįstamą ūkininką. Šaltai priėmė – buvome padėgėliai, benamiai. Žinojau netoli buvus prosenelio Daugirdo pagrindinį durą Antanavą. Ten jau senai šeimininkavo svetimi žmonės. Nėra kur pagalbos ieškoti... Po klaikios nakties svetimame kieme tėvas apsižiūrėjo, kad pametęs vieną batą... Nervingas jo ieškojimas tarp paskubomis suverstų daiktų vežime ypač sukrėtė... Staiga tapome visiškais ubagais... Padėties beviltiškumas visiškai sukaustė jausmus, ir tik noras ištrūkti iš užliejančios naikinimo invazijos pasidarė varikliu – bėgti nuo jos kur akys veda...³⁵⁷

Pirmosios sovietų okupacijos patyrimas ir 1941-ųjų birželio tremtis, visiškas žmogaus teisių ignoravimas ir žudynės, išmoningai išgarsintos kitų okupantų – nacių propagandistų po to, kai sovietai buvo jų armijos išstumti iš Lietuvos, neišvengiamai didino paniką. Bėgti kur akys mato. Bet bėgti buvo galima tik viena kryptimi – kartu su pasitraukiančiais vokiečiais. Karštligiškai buvo daromi sprendimai. Pasimesdavo vaikai, atsiskirdavo seni tėvai, pasiryžę sutikti lemtį savo gimtojoje žemėje.

Istorikai turi pripažinti, kad pabėgėlius apėmusi panika nebuvo be pagrindo. Sovietų vykdomos represijos buvo tokios, kokias pranašavo. Bet dėl to pasirinkimai nebuvo lengvesni:

Pasiekę Laižuvą sustojome prie klebonijos, tikėdamiesi ten gauti žinių ir patarimų. Tačiau jau ir iš ten kunigaigai bėgo, kraustėsi į vežimus. Bolševikai čia pat. Tėvas griežtai atsisakė toliau vykti. „pasiliksiu miške su savo žmonėmis“, – pasakė (...) Atsisveikindama su tėvu negalėjau sulaukyti ašarų... „Tu verki... Daugiau nepasimatysim...“ (...) Mūsų širdys suspaustos, tylėjome. Raminau save, kad atsidūrusios Vokietijoje, pasieksim Balį (rašytojas Balys Sruoga nacių buvo uždarytas Štuthofio koncentracijos stovykloje – E. A.), sulauksime išeinant iš lagerio, padėsime jam... Karas baigiasi, greitai grįšime...³⁵⁸

Istorikės plunksna liudija puoselėtas ir pražuvusias viltis. Paliktas Lietuvoje tėvas netrukus mirė. Karo verpetai koncentracijos stovykloje ištvėrusi

Balį Sruogą sugrąžino atgal į okupuotą Lietuvą. Likimo keliai prasilenkė. Gyvenimai taip pat. Nors kiekvienas išsiskyrimas ir kiekviena mirtis yra visiškai asmeninė, individuali, tačiau dešimtys tūkstančių kartų visa tai pasikartoję lietuvių pabėgėlių vežimuose, bombarduojamų traukinių ir skandi-

namų laivų kamšalynėje. Senasis pasaulis griuvo, o ateities kontūrai kėlė nevilgtį. Tokia buvo lietuvių emigrantų dalis. Pasitraukimo į Vokietiją mastus lėmė daugelis aplinkybių. Daugiau ar mažiau lietuviai jau nutuokė, kuo graso sovietų valdžia. Tačiau buvo visiškai neaišku, kas laukia agoniją išgyvenančiose nacių tvirtovėse. Pabėgti nuo rusų – tai tik viena medalio pusė. Tačiau, kas laukia tos erdvės, į kurią siaubo apimtos virtinės pabėgėlių traukėsi. Akylos Lietuvos armijos kariuomenės Justinas Juozas Mašiotas kuriam laikui pabėgus prisimins bėgimą iš Lietuvos ir savas dvejones:

Išvažiuodami iš Marienburgo užbaigėme vieną mūsų vargo etapą. Praeitais mums buvo žinoma ir prisiminus atrodo, kad ji nebuvo taip bloga. Buvome pasiruošę daug didesniems blogumams. Dar išvažiuojant iš Lietuvos visi buvo įsitikinę, kad Vokietijoje bus tikras badas. Tik šita mintis, o ne kas kitas, sulaukė daug tūkstančių lietuvių nuo pabėgimo. Agitacinį darbą atliko vokiečių laikais leidžiami slapsti laikraščiai. Jie, kaip susitarę sake, kad geriau likti vietoje staigia mirtimi, negu pabėgti į Vokietiją ir mirti iš lėto. Nors Vokietijoje išbuvo jau beveik tris mėnesius, bet jokio bado nematėme. Kortelių išdavimas buvo taip sutvarkytas, kad viską ir visi gauna, kas ant kortelės parašyta.³⁵⁹

357. Sruogaitė, Dalia. *Atminties archeologija*. Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2011, p. 113.

358. Ten pat, p. 114.

359. Mašiotas, Justinas Juozas. *Nuo Vaitkuškio iki Augsburgio: karo metų atsiminimai*. Kaunas: Vytauto Didžiojo universiteto leidykla, 2012, p. 80.

DĖMESIO

Norėčiau pirkti
LEICA fotoaparata.
Tel. 508-697-6602.

Gražioje vietovėje šalia Vilniaus priimtume slaugyti ligonį savo erdviame name. Didelis, šviesus kambarys su židiniu, moderni virtuvė. Pilna priežiūra. Jei reikia, leidžiami vaistai ir taikoma būtina slauga. Didelis gėlynų ir vaismedžių kiemas. Žema kaina. Skambinti į Lietuvą tel. **011-370-61012352**. Galima teirautis Čikagoje tel. **(773) 727-2297**.

PARDUODA

Parduodamas erdvus, 3,400 kvadratinų pėdų namas, padalintas į du butus, Beverly Shores, IN, su dviem sklypais netoli Michigano ežero. Kaina \$ 250,000. Skambinkite tel. **269-469-3298**.

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. **773-229-9965**
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. **815-741-3220**

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. **708-598-8101**

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. **708-422-8260**

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. **708-361-5550**
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. **773-471-3300**

Ona Valiukevičiūtė

Jonas Prunskis

Kęstutis Eidukonis

Vytautas Juozapaitis

Svarbūs klausimai

Atkelta iš 1 psl.

Siūlome Lietuvos Respublikos Seimui sveikos gyvensenos skatinimą paskelbti valstybės nacionaliniu prioritetu, labiau riboti alkoholio reklamą, leisti prekiauti alkoholiniais gėrimais tik specializuotose parduotuvėse ar skyriuose, dalį tabako ir alkoholio akcizo lėšų skirti šių medžiagų vartojimo prevencijai, socialinei reklamai. Siūlome Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerijai skirti ypatingą dėmesį mokinių sveikos gyvensenos programoms įgyvendinti, alkoholio ir tabako vartojimo prevencijai.”

Komisijos narys

Kęstutis Eidukonis:

Tikrai buvo įdomi sesija. Buvo daug diskusijų ir pasikeitimų nuomonėmis. Aš pristačiau rezoliuciją dėl emigracijos ir reemigracijos, kuri „pažymi, kad, siekiant didinti Lietuvos Respublikos piliečių, ypač jaunimo, grįžimo į Tėvynę procesą, būtina didinti Lietuvos gyventojų užimtumą, finansuoti profesinių stažuotčių programas; siūlo Lietuvos Respublikos Vyriausybei sudaryti tinkamas sąlygas grįžusiems į Lietuvą savo profesines žinias ir patirtį panaudoti Lietuvos ekonominei ir kultūrinei gerovei kurti; atkreipti dėmesį į regioninės atskirties mažinimo politiką; ragina Lietuvos Respublikos Vyriausybę iš Lietuvos Respublikai skirtų Europos Sąjungos 2014–2020 metų finansinės paramos lėšų skirti didesnę finansavimą Lietuvos Respublikos piliečių sugrįžimui į Tėvynę skatinti bei įvairioms programoms remti.”

Seimo narys, komisijos narys

Vytautas Juozapaitis:

Kai kurios temos nebuvo įgarsintos sesijos metu, bet sklاندė privačiuose pokalbiuose – šios temos labai svarbios tiek Lietuvai, tiek ir iš-

Danguolė Navickienė

eivijai. Tiems, kurie dėl vienokių ar kitokių priežasčių gyvena už Lietuvos ribų, tačiau nori aktyviai dalyvauti valstybės gyvenime. Manau, kad į kitos sesijos darbą mes įtrauksime tautinių mažumų įstatymo klausimus.. Nes tie iš jūsų, kurie gyvena kitose valstybėse, yra patys geriausi tautinių mažumų gyvenimo žinovai ir gali savo patirtimi ne tik pasidalinti, bet ir įvertinti pas mus Lietuvoje keliamas kitataučių problemas.

Žinia, kad dabar Lietuvoje sklaido idėjos, neva čia pažeidinėjamos tautinių mažumų teisės ir visokie tokie panašūs protu nesuvokiami dalykai. Dėlto būtų labai įdomu sužinoti mūsų tautiečių, gyvenančių svetur, nuomones ir patirtis. Tikiuosi, kad kitose sesijoje, jeigu bus pritarta šiai mano idėjai, mes tai ir aptarsime.

Esu įsitikinęs, kad tokia komisija reikalinga. Tačiau mes šiandien priėjome vieningos nuomonės, kad reiktų pakoreguoti reglamentą ir pačius darbo principus. Nes ir darbo metu, ir diskusijose retsykiais išaiškėja, kad mūsų supratimas apie komisijos darbą ir paskirtį yra šiek tiek skirtingas. Treiktą suderinti mūsų pozicijas ir komisiją išlaikyti. Kaip kokią Čikagos lietuvių operą – unikalų reiškinį visame pasaulyje. Taip pat ir ši komisija yra unikalė, todėl nereiktų jos atsisakyti.

Apie referendumą dėl žemės pardavimo užsieniečiams

Komisijos kopirmininkas

Jonas Prunskis:

Aš galiu pasakyti tik savo asmeninę nuomonę – surinkta per 300 tūkstančių parašų – teisiškai viskas tvarkinga. Tačiau referendumas, jeigu būtų daugumos pasisakyta „už”, sustabdytų investicijas į Lietuvą. O jeigu sumažėtų investicijų – tai ir darbų būtų mažiau, tai reikštų mažesnius atlyginimus, emigracija būtų ne sustabdyta, bet paskatintų žmones išvažiuoti iš Lietuvos. Aš referendumui priešinčiausi – ne dėl savęs, bet dėl Lietuvos. Teigiamas pasisakymas „už” – būtų didelis žingsnis atgal. Nesu Konstitucijos žinovas, tačiau kyla klausimas – ar tai neprieštaruoja ES nuostatoms, juk esam Europos Sąjungos dalis.

Kęstutis Eidukonis (Arizona):

Be abejo, pasisakant prieš žemės pardavimą užsieniečiams, būtų padaryta didžiulė žala – juk žemė nebūtų išvežama iš Lietuvos. Ją galima bus naudoti. Kaip aš visada sakau, mes da-

rom pinigus. Tai kam čia naudinga, kad žemė nebūtų parduodama? Naudinga tik tiems, kurie žemę nori susipirkti pigiai.

Iš kitos pusės – mes esame laisva valstybė, aš turėčiau teisę savo žemę parduoti kam tik užsigeidžiu. O gal tas kaimynas, kuris siūlo aukščiausią kainą „yra didžiausias mano priešas ir jis dabar laimės mano žemę... Mes, laisva valstybė, negalime sau leisti tokių dalykų. Ir, kaip sakiau, tokie sprendimai mažintų investicijas Lietuvoje. Norintis investuoti pamatytų kas čia darosi ir sakytų: investuočiau čia, bet tik ne dabar. Jūs pirma išspręskit savo problemas. Kapitalas eina tik ten, kur jam sąlygos geriausios.

PLB – ne politinė organizacija

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkė

Danguolė Navickienė:

Komisija egzistuoja vien tik per Seimo malonę. Mes esame nepaprastai dėkingi, kad Lietuvos Respublika, Seimas priima mūsų komentarus, geranoriškai išklauso mūsų rūpesčius. Dar kartą labai norėčiau padėkoti jiems. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė nėra politinė organizacija, taigi Kęstučio Eidukonio ir Jono Prunskio nuomonės dėl žemės pardavimo užsieniečiams referendumo yra jų asmeninės nuomonės.

Komisijai trūksta profesionalumo

Seimo narys, komisijos narys

Mečislovas Zaslavskas:

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir Seimo komisijai yra aktualūs kai kurie klausimai. Juos pristatinėjo žmonės – privatūs asmenys, – kurie neturi jokio svarbesnio statuso, neatstovauja valstybės. Pavyzdžiui, buvo atvykusi iš Didžiosios Britanijos kažkokia bažnyčios vyskupo kažkokio regiono padalinio struktūros specialistė (Anglijos ir Wales katalikų fondo Tarptautinių ryšių departamento Migracijos politikos skyriaus vyriausioji patarėja politikai Cecilia Taylor-Camara – V.Z.). Ji bendrais žodžiais papasakojo apibendrintą teoriją, kokių internete mes rasim tiek ir tiek. Kokia mums nauda iš jos pasisakymo? Nulinė! Aš esu Seimo prekybos žmonėmis grupės narys. Kai paklausiau konkrečiai apie Lietuvą – jie nežino Lietuvos konteksto, nežino kokio aukšto lygio specialistai dirba šioje sferoje pas mus – jie pradėjo siūlyti mums steigti tarnybą! Tokia tarnyba pas mus yra! Ir prokuratūroje, ir prie Vidaus reikalų ministerijos, mes savo atstovus turime tarptautinėse kovose su prekyba žmonėmis organizacijų struktūro-

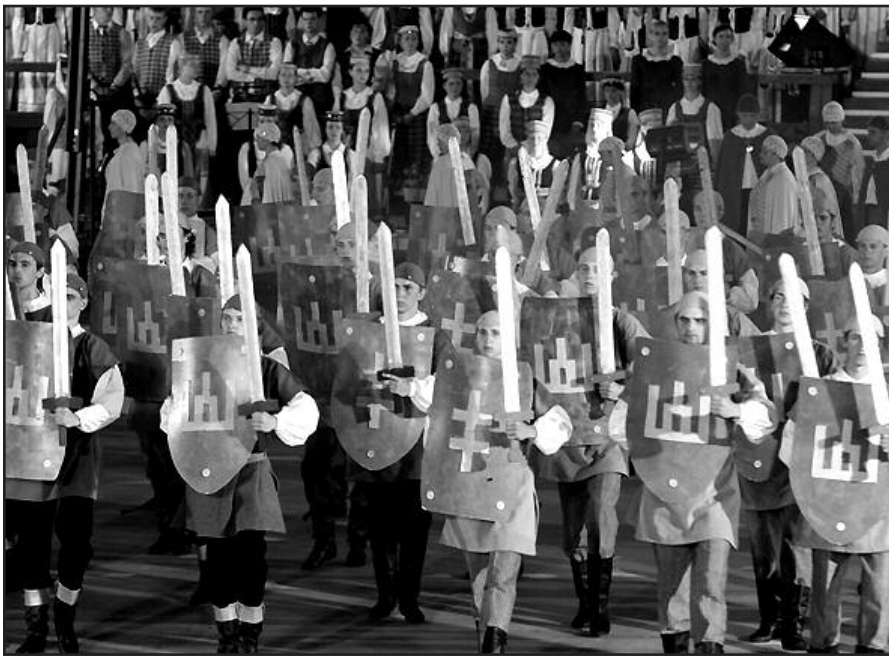
se. Šioje komiteto posėdžių sesijoje mes susiduriame su informuotumo skirtumais. Todėl aš ir sakau, kad vienas iš pagrindinių neigiamų dalykų šioje komisijoje – darbo efektyvumas. Mes šiai komisijai skiriame labai daug laiko, labai daug dėmesio, savaitę laiko analizavom posėdžiuose temas, tačiau koks efektyvumas tų taip vadinamų „rezoliucijų”? Rašoma, kokių pagrindinių rezoliucijų priimama – išklausi tokio tai piliečio, privataus asmens tokį tai pranešimą, išklausi tokio ir tokio asmens kitą pranešimą, Lietuvos Respublikos Seimo parlamentinė komisija nusprendžia... Ar jos efektyvios? Aš manau, kad ne.

Arba štai temos siūlytojai pakviečia Laisvosios rinkos instituto atstovą. Žinot, ką jis ten pasakoja – savo politines nuostatas! Tam Žilvinui Šilėnui (Lietuvos Laisvosios rinkos instituto prezidentas – V. Z.) taip vėliau ir pasakiau – kad jau atpratau ginčytis su juo. Galiu jį pasveikinti tik su tuo, kad puikiai moka manipuliuoti. Jis kalbėdamas pavyzdžiu ima, tarkim, pieštuką, ir jį lygina su žeme. Betgi tai vien tik emocionalus vertinimas. Bet mes Seime, kaip Seimo parlamentinė komisija, negalim priiminėti emocionalių sprendimų. Mes savo sprendimų turime pagrįsti logika, klausimų kompleksu, nes valstybės valdyme viena sritis nebūna atskirta nuo kitų sričių. Jeigu mes, pavyzdžiui, šnekame apie žemę – tai susiję ir su emigracija, ir su mūsų vertybėmis, ir su mūsų istorija ir dar daug su kuo, todėl tas mūsų darbas turi būti profesionalus. Be to, mes juk negalime teikti rekomendacijų, kurios prieštarauja mūsų Konstitucijai. Geriausias to pavyzdys – tai pilietybės klausimas. Mus įtikinėja, kad mes turim nesilaikyti Konstitucijos. Betgi aš prisiekiau padėjęs ranką ant Konstitucijos! Tai kodėl jūs mane įtikinėjate, kad aš turėčiau neklausyti Konstitucijos?! Tegul patys amerikiečiai pabando nesilaikyti savo Konstitucijos!

Kalbino
Vitalius Zaikauskas

Mečislovas Zaslavskas

Ansamblių vakaras – neatsiejama Dainų šventės dalis. Martyno Vidzbelio nuotr.

Ansamblių vakaras Lietuvą užlies dainų ir šokių upe

EGLĖ LADIGIENĖ

Kaip Nemuno ir jo intakų vanduo suteka į Baltijos jūrą, taip jau liepos 3 dieną į sostinės Kalnų parką suplauks visos Lietuvos etnografinių regionų dainos, šokiai ir papročiai. Jiems atsiskleisti čia vykstančiame Ansamblių vakare „Krantai Nemunėlio“ dar labiau padės specialiai šiam renginiui kuriamą scenografiją ir šiuolaikiniai technologiniai sprendimai.

Daugiau kaip 4 tūkstančiai atliekųjų muzika, šokiais ir dainomis pakvies žiūrovus į beveik tris valandas trukusiančią kelionę Nemunu per visą Lietuvą. Specialiai šiam renginiui pasiūdinti tautiniai kostiumai, sukurta atributika. Ansamblių vakaras išnaudos ir vakaro sutemas – jose įspūdingai atrodys specialiai kuriami žibantys vainikai, o bendrą vaizdą sustiprins projekcijos, šviesos ir lazerių efektai. Šventės kulminacija taps visų drauge atliekama daina „Kur giria žaliuoja“ ir daugiau kaip tūkstančio šokėjų šokama „Paskutinė polka“.

„Ne veltui ypač daug etninės kultūros žanrų jungiantis Ansamblių vakaras yra tituluojamas spalvingiausiu Dainų šventės renginiu. Šioje šventėje lyg upių ir upelių santakos, subėgančios į didelę upę, mūsų panašios, bet ir skirtingos giesmės, dainos, šokiai, mus suvienys dar labiau. Ansamblių vakaras – unikali proga visa tai patirti gyvai“, – sakė Dainų šventės direktorius Saulius Liausa.

Vakaro programos pavadinimas kilo iš visiems puikiai žinomos dainos „Kur giria žaliuoja“ žodžių „Krantai Nemunėlio“. Scenarijaus idėja – atskleisti etnografinių šalies regionų unikalumą keliaujant Nemunu ir jo intakais nuo Dzūkijos iki pat Klaipėdos krašto. Upės bangas padės kurti

vaizdo projekcijos, šokėjai, muzika. Liaudies dainų ir šokių ansambliai, liaudies dainų atlikėjos Veronika Pavilionienė ir Rasa Serra, ansamblis „Sedula“ bei liaudiškos muzikos kapelų muzikantai sukurs unikalų reginį, atspindintį dainų, tarmių, kostiumų, muzikos instrumentų, šokių ir žaidimų įvairovę ir savitumą.

Kiekvienoje koncerto dalyje atskleis skirtingų etnografinių regionų – Dzūkijos, Aukštaitijos, Sūduvos, Žemaitijos ir Klaipėdos krašto – savitumai. Juos pristatys tarmiškai kalbančios poros, pasipuošusios regiono kostiumais, kiekvieno regiono specifika pristatanti programa, kostiumai, regionui būdingi kūriniai. Visą pasirodymą sudarys 36 kūriniai, iš jų net 23 naujai sukurti šiai programai.

Ansamblių vakaro metu bus naudojami įvairūs etnografiniams regionams būdingi muzikos instrumentai: dzūkai ir žemaičiai atsiveš cimbulus, klaipėdiečiai dūdmaišius ir dambrelius, skambės bandonijų ir armonikų atliekamos polkutės, o su jomis varžysis ir lūpinių armonikų atliekamas valsas. Aukštaičiai pristatys savo lauko medinius instrumentus – skudučius, daudytes, tabalus, skrabalus, o vieną kūrinį atliks netgi puodynėmis.

„Žemaičių vyrai avėdami klumpes šoks „Pakeltkoji“, o sūduviai trepsės meistro specialiai šiai šventei išdrožtais medpadžiais – jų padirbtos 128 poros. Žemaičiai švęsdami Užgavėnes, žingsniuos su kojūkais, aukštaičiai plukdys išpūdingo dydžio vainikus švęsdami Jonines, o Klaipėdos krašto merginos lauks grįžtančių žvejų“, – pasakojo Ansamblių vakaro meno vadovė, režisierė ir vyriausioji baletmeisterė Leokadija Dabužinskaitė.

Ansamblių vakaras į Dainų šventės programą pirmą kartą įtrauktas 1970 metais.

Artūro Moisiejeko nuotr.

A † A RIMANTAS ZENONAS BLINSTRUBAS

Mirė 2014 m. birželio 18 d.
Gimė 1937 m. birželio 23 d. Lietuvoje, Šiauliuose.
Gyveno Downers Grove, IL.

Dideliame liūdesyje liko: žmona Irena Danutė; sūnus Ričardas su gyvenimo draugu Eric Sessions; sūnus Robertas su žmona Gina ir jų vaikai Gilius ir Gytis; sesuo Sr. M. Milda, SSC; dukterėčia Diana Simaitytė; pusseserės Daiva Panarienė, Severina Juškuvienė ir Rita Bezdicek; pusbrolis Viktoras Sekmakas su šeima; Jonas ir Antanas Rejeriai; taip pat daug giminių čia ir Lietuvoje.

Rimantas buvo sūnus a. a. Broniaus ir Eugenijos Blinstrubų ir brolis a. a. Arūno Blinstrubo.

A. a. Rimantas Zenonas bus pašarvotas antradienį, birželio 24 d., nuo 9 val. r. iki 11 val. ryto Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje (Marquette Park), kurioje 11 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios.

Vietoje gėlių prašome aukoti LSS Lituanikos tuntui.
Laidotuvės privačios.

Giliai liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

www.draugas.org/mirties.html

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente.
Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

www.draugofondas.org

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

DRAUGAS NEWS

TIK
\$35
pirmiems metams

Naujas mėnesinis
laikraštis
angliškai
skaitantiems

**Prenumeruokite sau, savo vaikams,
draugams, vaikaičiams!**

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Miestas, Valstija Zip _____

El. paštas _____

Čekį rašyti ir siųsti: Draugas News, 4545 W 63 St, Chicago, IL 60629

Arba prenumeruokite tinklalapyje: www.draugasnews.org

PAS MUS IR APLINK MUS

Sveikiname mūsų skaitytojus ir rėmėjus
Jonus ir Janinas su vardo diena!

■ **Brighton Parko Švč. Mergelės Marijos** Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL), šį sekmadienį, birželio 29 d. 10 val. r. švęsime Šv. Apaštalų Petro ir Povilo šventę. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys. 15 minučių prieš šv. Mišias susikabėsime Švč. Jėzaus Širdies litaniją. Mūsų parapija šiemet švenčia 100 metų jubiliejų. Taip pat primename, kad kvienu ketvirtadienį 8 val. r. laikomos šv. Mišios lietuvių kalba. Kviečiame visus dalyvauti.

■ **Pranešame, kad Lietuvių socialinių reikalų skyrius** (Marquette Parke) neveiks nuo birželio 25 iki liepos 25 dienos. Taip pat pranešame, kad įprastos trečiadienio vyresniųjų popietės taip pat nevyks nuo birželio 25 iki liepos 30 d.. Su džiazgsmu lauksime Jūsų popietėje liepos 30 d.!

■ **Rugsėjo 6 d., šeštadienį, 6 val. v.** Lietuvių Fondo salėje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte vyks Audrės Budrytės monospektaklis „Une Baye“ (anglų kalba). Visus maloniai kviečia Giedros korporacija.

Druskininkuose renkasi lituanistinių mokyklų mokytojai

Birželio 25–27 dienomis Druskininkuose, Valstybės ir savivaldybių tarnautojų mokymų centre „Dainava“, vyks užsienio šalių lituanistinių mokyklų mokytojų kvalifikacijos tobulinimo seminaras, į kurį atvyksta daugiau nei 50 lituanistinių mokyklų vadovų ir mokytojų iš 17 pasaulio šalių.

Seminare paskaitas skaitys, darbą grupėse dirbtuvėse organizuos Lietuvos edukologai ir mokytojai. Lituanistinių mokyklų mokytojai praktiškai išbandys naujus kalbos mokymo metodus, pritaikytus dvikalbei aplinkai, susipažins su Lietuvos istorijos mokymo naujovėmis, dalyvaus tautodailės dirbtuvėse.

Birželio 26 d. vyks Švietimo ir mokslo ministerijos, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos atstovų, lietuvių bendruomenių švietimo tarybų pirmininkų susitikimas, kurio metu planuojama aptarti lituanistinio švietimo situaciją ir kryptis, lituanistinių mokyklų finansavimą, vaikų motyvacijos skatinimą, mokinių lietuvių kalbos pasiekimų vertinimą ir kt.

Birželio 27 d. vyks diskusijos grupėse, bus nagrinėjami tautinio tapatumo, lietuvių kalbos išlaikymo, įvairių mokymo metodų taikymo daugiakalbėje aplinkoje ir kt. aktualūs mokytojams klausimai.

Evganija Levin nuotr.

ELTA

Čikagos širdyje – akcija Baltijos keliui atminti

Mieli lietuviai,

rugpjūčio 23 d., šeštadienį, 3 val.

p. p. susirinkime Čikagos Daley Plaza aikštėje (50 W Washington St., Chicago, IL 60602) kartu su mūsų broliais latviais, estais, amerikiečiais, ukrainiečiais bei kitų demokratiją mylinčių tautų atstovais ir dalyvausime akcijoje „Embrace Freedom the Baltic Way“. Koncertuos dainuojančios revoliucijos simbolis, grupės „Antis“ įkūrėjas Algirdas Kaušpėdas, latvių muzikantas ir dainininkas Armands Birkens, estų dainininkė Kristi Roosmaa, o taip pat „Dainava“, „Suktinis“ ir kiti meniniai kolektyvai. Dalyvausime gausiai – kaip prieš ketvirtį amžiaus, parodykime visiems, kad laisvės dvasia gyva.

Akciją rengia **LR generalinis konsulas Čikagoje, JAV LB, Latvijos ir Estijos garbės konsulai bei bendruomenės, Balzeko lietuvių kultūros muziejus.**

Pietų Amerikos lietuviai baigė studijas Lietuvoje

Penkiems Pietų Amerikos lietuviams Švietimo ir mokslo ministerijoje įteikti lituanistikos kursų baigimo pažymėjimai. Trys Argentinos lietuviai – Jimena Chizas, Catalina Melnesiuk ir Rodrigo Salto, taip pat du Urugvajaus lietuviai – Rodrigo Martinez ir Alejandro Brom pusę metų Lietuvoje mokėsi lietuvių kalbos, istorijos, geografijos, tikybos ir etnokultūros.

„Grįžęs į Argentiną galėsiu pats mokytis lietuvių kalbos“, – sako aviacijos inžineriją studijuojantis Rodrigo Salto.

Pusmečio trukmės intensyvius mokymus ir kultūrinę programą užsienio lietuviams organizavo gimnazija „Vilniaus lietuvių namai“. Studentai buvo aprūpinti ne tik vadovėliais, bet ir papildoma literatūra, kurią parsiveš ir galės naudoti mokydami lietuvių kalbos lietuviškose bendruomenėse Argentinoje ir Urugvajuje.

Studentus pasveikinęs ministerijos kancleris Dainius Numgaudis palinkėjo būti lietuvių ambasadoriais savo šalyje.

Švietimo ir mokslo ministerijai pavaldi gimnazija moko užsieniečių ir Lietuvos piliečių, atvykusių ar grįžusių nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje vaikus, lietuvių kilmės tremtinių, politinių kalinių palikuonis.

Šiais metais šioje gimnazijoje mokosi vaikai iš 26 pasaulio šalių.

Švietimo ir mokslo ministerijos info ir nuotr.

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „DRAUGĄ“ internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai: administracija@draugas.org ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

Skaitykite „Draugą“ greičiau!

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA

Asmeninių siuntų tel.: **708-907-3000**
Siuntinių paėmimas iš namų: **630-774-2136**

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

SMILGA 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929
EXCEL INSURANCE 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700
ATLANTIC EXPRESS CHICAGO 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
LITHUANIA PLAZA 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
KUNIGAİKŠČIŲ UŽEIGA 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
RŪTA 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
ALWAYS WITH FLOWERS 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
EURUS DELI 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
BALALAIKA MUNDELEIN 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660
WONDERS OF NATURE 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-229-9450
BOČIU MENĖ 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)

Centrinio ofiso adresas.: **8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455**